

Tartalom

I *Állásfoglalások, ajánlások és vélemények*

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Euronest Parlamenti Közgyűlés

2021/C 361/01	Állásfoglalás a demokratikus folyamatok megerősítéséről: a politikai pártok, a civil társadalom, a tisztességes választási környezet és a szabad és plurális média szerepe	1
2021/C 361/02	Állásfoglalás az oktatás és a gazdaság közötti szinergiákról az EU-ban és a keleti partnerség országában	10
2021/C 361/03	Állásfoglalás – „Az energiahatékonyság, a diverzifikáció és a függetlenség felé; az európai energiapolitika megerősítéséhez és az energiabiztonsági fenyegetések leküzdéséhez szükséges kapacitásigények kezelése a keleti partnerségben”	20
2021/C 361/04	Állásfoglalás az életminőségről az EU-ban és a keleti partnerség országában, ideértve a stabil egészségügyi rendszereket és a fenntartható nyugdíjreformot	26

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

EURONEST PARLAMENTI KÖZGYŰLÉS

ÁLLÁSFOGLALÁS

a demokratikus folyamatok megerősítéséről: a politikai pártok, a civil társadalom, a tisztességes választási környezet és a szabad és plurális média szerepe

(2021/C 361/01)

AZ EURONEST PARLAMENTI KÖZGYŰLÉS,

- tekintettel az Euronest Parlamenti Közgyűlés 2011. május 3-i alapító okiratára,
- tekintettel a 2017. november 24-én Brüsszelben tartott keleti partnerségi csúcstalálkozó együttes nyilatkozatára, valamint korábbi nyilatkozataira,
- tekintettel az Euronest Parlamenti Közgyűlés 2012. április 3-i, a keleti partnerséghez tartozó országok civil társadalmának megerősítéséről szóló állásfoglalására, amely foglalkozott a kormány és a civil társadalom közötti együttműködéssel, valamint a civil társadalom szerepvállalásának erősítésére irányuló reformok kérdésével is,
- tekintettel az Euronest Parlamenti Közgyűlés 2017. november 1-jei, a tömegtájékoztatás szabadságának és integritásának EU-n és kelet-európai partnerországokon belüli biztosításáról szóló állásfoglalására,
- tekintettel az Euronest Parlamenti Közgyűlés 2019. december 19-i, a parlamenti felügyeletről mint a keleti partnerség országaiban a demokrácia, az elszámoltathatóság és az állami intézmények hatékonyságának megerősítésére szolgáló eszközről szóló állásfoglalására,
- tekintettel az európai politikai pártokról szóló 2006. március 23-i európai parlamenti állásfoglalásra,
- tekintettel az európai szintű politikai pártokra irányadó előírásokról és finanszírozásuk szabályairól szóló 2004/2003/EK rendelet alkalmazásáról szóló, 2011. április 6-i európai parlamenti állásfoglalásra,
- tekintettel a 2014. évi európai parlamenti választások megszervezésének javításáról szóló, 2013. július 4-i európai parlamenti állásfoglalására,
- tekintettel az európai uniós választójog reformjáról szóló, 2015. november 11-i európai parlamenti állásfoglalásra,
- tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2016. október 25-i európai parlamenti állásfoglalásra,
- tekintettel az „EU Alapjogi Chartája: a tömegtájékoztatás szabadságára vonatkozó irányadó szabályozás az EU-ban” című, 2013. május 21-i európai parlamenti állásfoglalásra,
- tekintettel az Európai Parlament 2018. május 3-i állásfoglalására a tömegtájékoztatás szabadságáról és sokszínűségéről az Európai Unióban,
- tekintettel a választásokba való külföldi beavatkozásról és a nemzeti és európai demokratikus folyamatokban megjelenő dezinformációról szóló 2019. október 10-i európai parlamenti állásfoglalásra,
- tekintettel az Európai Parlament 2018. április 19-i állásfoglalására az Európai Értékek Eszköze létrehozásának szükségességéről az olyan civil társadalmi szervezetek támogatására, amelyek az Európai Unióban helyi és nemzeti szinten előmozdítják az alapvető értékeket,
- tekintettel az Európai Parlamentnek a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, a keleti partnerségre vonatkozó, 2020. június 19-i ajánlására, amelyet a 2020. júniusi csúcstalálkozó előkészítéseként adott ki,

- tekintettel az Európai Bizottság és a főképviselő, a „Keleti partnerség – 20 megvalósítandó célkitűzés 2020-ig: összpontosítás a legfontosabb kiemelt kérdésekre és a kézzelfogható eredményekre” című, 2017. június 9-i közös szolgálati munkadokumentumára, valamint „A reziliencia erősítése – a mindenki számára előnyös keleti partnerség” című, 2020. március 18-i közös közleményére,
 - tekintettel a Tanács 2020. május 11-i, a keleti partnerségre vonatkozó, 2020 utáni szakpolitikáról szóló következtetéseire,
 - tekintettel az Európai Unió valamennyi demokratikus folyamatába történő külföldi beavatkozással – többek között a félretájékoztatással – foglalkozó különbizottság létrehozásáról, valamint feladatainak, létszámának és megbízatásának meghatározásáról szóló, 2020. június 18-i európai parlamenti határozatra,
 - tekintettel az egyrészről az EU, másrészről Grúzia, Moldova és Ukrajna között létrejött társulási megállapodásokra,
 - tekintettel az egyrészről az EU, másrészről az Örmény Köztársaság közötti átfogó és megerősített partnerségi megállapodásra, amely 2021. március 1-jén teljeskörűen hatályba lépett,
 - tekintettel a kapcsolódó PACE-állásfoglalásokra, beleértve a politikai pártok jó eljárásáról szóló kódexről (2007), a tömegtájékoztató szabadságának és az újságírók biztonságának fenyegetéseiről (2020), valamint – a szabad és tisztességes választások alapját biztosítandó – a választási rendszerek minimumkövetelményeinek meghatározásáról szóló (2020) állásfoglalásokat,
- A. mivel a demokratikus folyamatok megerősítése továbbra is az EU és a keleti partnerség országai közötti együttműködés kulcsfontosságú célkitűzése;
- B. mivel a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok rendkívül fontos szerepet játszanak abban, hogy a nemzeti és transznacionális szinten megfelelően működjenek az állami intézmények, a politikai pártok, a civil társadalom, a média;
- C. mivel – a demokratikus intézményeket érintő nehézségeket enyhítendő – mindenképpen olyan megoldásokat kell kidolgozni, amelyek a Covid19-világjárvány okozta válságból eredő jövőbeli kihívásokat kezelik; hangsúlyozza, hogy minden elfogadott intézkedésnek egyértelműnek, szükségesnek és szigorúan arányosnak kell lennie, különösen az alapvető szabadságok korlátozása és megszorítása tekintetében, amely komolyan hátráltathatja a politikai életet, a választásokat, a civil társadalmat és a médiát;
- D. mivel az egyenlő jogok elősegítése és védelme, valamint a politikában való részvétel mindenkit megillető joga megköveteli olyan inkluzív és reziliens társadalmak építését, amelyekben mindenki hallathatja a hangját;
- E. mivel az ellenzék, a civil társadalmi szervezetek és a média szabad és független munkája a jogállamiságon alapuló demokratikus társadalom sarokköve; mivel a politikai pártok, a civil társadalom, a tisztességes választási környezet, valamint a szabad és pluralisztikus média elengedhetetlen szerepet játszik a demokratikus folyamatban;
- F. mivel a demokratikus értékek és elvek láthatóbbá tétele, valamint az elszámoltathatóság, az átláthatóság és az információkhoz való hozzáférhetőség erősítése megfelelő intézkedéseket igényel az uniós tagállamok és a keleti partnerség országai részéről, beleértve a nemzeti, regionális és helyi szintű hatóságokat, illetve intézményeiket és hivatalait;
- G. mivel elengedhetetlen megerősíteni a keleti partnerség országainak jogalkotási hatáskörét, hogy politikai pártokra vonatkozó hatékony pénzügyi átláthatósági modellt és szilárd választásikampány-szabályokat, hozhassanak létre, továbbá elengedhetetlen elmélyíteni a független közmédia kiépítését és a civil társadalom bevonását a demokratikus folyamatokba, és mindezt támogatnia kell az Európai Uniónak, tagállamainak pedig tiszteletben kell tartaniuk;
- H. mivel a keleti partnerség országai és az uniós tagállamok politikai rendszerei közötti egyensúlynak a különböző intézmények közötti megfelelő fékek és ellensúlyok általi megtartása megerősítheti az államok fellépésének hatékonyságát – a megerősített nemzetközi és európai együttműködés által, beleértve a legjobb gyakorlatok és módszertanok megosztását –, ugyanis egyik társadalmunk sem ellenálló a jelenlegi közös kihívásokkal, például járványokkal, migrációs válságokkal, a dezinformációval vagy illiberális tendenciákkal szemben;
- I. mivel a regionális és nemzetközi szervezetek, például az Európa Tanács, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet és az Egyesült Nemzetek Szervezete közötti együttműködést tovább kell mélyíteni új szinergiák megteremtése, az esetleges demokratikus hiányosságok megelőzése, valamint a jelenlegi és jövőbeli kihívásokkal – például a Covid19-világjárvánnyal – való megküzdés érdekében;

- J. mivel a fokozott demokratikus részvétel – amely a széles körű tagságon és egyértelmű politikai programokon alapuló politikai pártok, a civil társadalom bevonására szolgáló intézményi mechanizmusok, valamint a független és felelős média és a stabil választási keretek által valósul meg – elősegíti még inkább alulról felfelé építkező kormányzási modellek kiépítését, és a minőségüket is javítja, megerősítve a demokratikus intézmények és folyamatok ellenálló képességét, többek között külső beavatkozással szemben is;
- K. mivel az ellenzéki képviselők elleni, politikai indíttatású perek – amelyek sajnos hosszú ideje bevett gyakorlat részét képezik a keleti partnerség bizonyos országaiban – kétségbe vonják az igazságszolgáltatás politikai befolyástól való függetlenségét, ezáltal pedig gyengítik a demokratikus folyamatokat;
- L. mivel a keleti partnerség országaiban bizonyos politikai pártoknak a nagy ipari csoportosulásoktól vagy oligarcháktól való erős pénzügyi függetlensége rámutat arra, hogy részletesebb jogszabályok szükségesek a tagsági díjak, a közfinanszírozáshoz való hozzáférés és a kampányfinanszírozás terén, hogy korrupt bűnözői tevékenységből származó pénz ne befolyásolhassa a demokratikus folyamatokat;
- M. mivel bizonyos uniós tagállamokban a hatalom monopolizációjával kapcsolatban negatív tendenciák figyelhetők meg, amelyek aggodalomra adnak okot a demokratikus intézmények megőrzését és megerősítését, a hatalmi ágak elkülönülését, a fékek és egyensúlyok elvének alkalmazását, az igazságszolgáltatás és a média függetlenségét, valamint a civil társadalom fejlődését illetően;
- N. mivel a dezinformáció elleni küzdelem megköveteli a naprakész és hiteles információforrásokhoz való hozzáférést és a megbízható források népszerűsítését, hogy csökkenjen a hamis vagy félrevezető tartalmak láthatósága, és eltűnjenek a káros és illegális tartalmak;
- O. mivel az Oroszországi Föderáció közvetlenül vagy üzleti, médiapiaci és politikai körökből származó feleken keresztül beleavatkozik az uniós tagállamok és a keleti partnerség országainak demokratikus folyamataiba, ezáltal fenyegetve ezen államok szuverenitását, függetlenségét és biztonságát;
- P. mivel az Oroszországi Föderáció továbbra is súlyosan sérti Ukrajna és Grúzia szuverenitását és területi integritását, aláássa a biztonsági, humanitárius és emberi jogi helyzetet, valamint megsérti a nemzetközi jog alapvető elveit és normáit Grúzia megszállt területein, tehát Abháziában és Csinvali régióban/Dél-Oszétiában, illetve az illegálisan megszállt Krími Autonóm Köztársaságban, Szevasztopol városában és Ukrajna Donyeck és Luhanszk régióiban;
- Q. elítélve Grúzia Abházia és Csinvali régió/Dél-Oszétia régióinak folyamatos megszállását és a de facto annektálásuk felé tett lépéseket, valamint a Krími Autonóm Köztársaság megkísérelt annektálását és az Oroszországi Föderáció folyamatban lévő fegyveres támadásait Kelet-Ukrajnában, és felszólítva a nemzetközi közösséget, hogy fokozza erőfeszítéseit Grúzia és Ukrajna szuverenitásának és területi integritásának a nemzetközileg elismert határok szerinti visszaállítása érdekében;
- R. mivel a hazai szabadság védelme és az olyan külpolitika népszerűsítése, amely az alapvető értékeket és jogokat védelmezi külföldön, elengedhetetlen ahhoz, hogy az emberek, de különösen a fiatalok jobban megértsék a demokratikus elveket;
- S. mivel a 2020. augusztus 9-i fehéroroszországi választásokat számos fehérorosz polgár és fehérorosz civil társadalmi képviselő, valamint nemzetközi szereplők egyaránt „lopott választásnak” tekintik;
- T. mivel a fehérorosz választások hivatalos eredményei ellen országszerte tüntetések szerveződnek;

A politikai pártok szerepe

1. megjegyzi, hogy a politikai pártok fontos szerepet játszanak a társadalom minden szintjén, mivel érdekeket és véleményeket gyűjtenek össze, és politikai problémákra és társadalmi kihívásokra politikai válaszokat formálnak, amelyeket a politikai rendszerbe ültetnek át választott képviselők által, ezáltal pedig elősegítik az országban életvitelszerűen élő valamennyi polgár és nemzetiség valós részvételét, nem csak a választási időszakban, hanem a politikai élet egyéb területein is; hangsúlyozza, hogy a keleti partnerség országaiban a politikai környezet volatilitását a politikai pártok szerepének erősítésével kell kezelni, hogy megszilárduljanak a demokratikus normák, és a polgárok jobban megbízhatnak az állami intézményekben és a demokratikus folyamatokban;

2. felhívja a nemzeti parlamenteket, hogy erősítsék meg a független és pártatlan igazságszolgáltatást, illetve fogadjanak el olyan jogszabályokat, amelyek az átlátható pártfinanszírozást támogatják, főként azáltal, hogy a politikai pártokat jogilag felelőssé teszik ismeretlen, bűnözői vagy olyan forrásokból származó adományok elfogadásáért, amelyek célja a demokrácia eltorzítása és aláásása, a terrorizmus támogatása vagy háború és polgári konfliktus szítása, illetve azáltal, hogy megkönnyítik a fizetett politikai hirdetések és a mögöttük álló szervezetek beazonosítását; hangsúlyozza, hogy a politikai korrupció lerombolja a polgárok állami intézményekbe, választott képviselőkbe és politikai szereplőkbe vetett hitét, és végezetül csorbítja a demokratikus fékeket és ellensúlyokat;
3. sürgeti a politikai pártokat, hogy továbbra is fokozzák a párton belüli demokráciát, és hogy kövessék a nemek közötti egyenlőség elvét, és arra ösztönzi őket, hogy – az általuk szolgált társadalmat jobban tükröződendő – legyenek sokszínűbbek, például a választási listáikon és választott tagjaik között a nők és a kisebbségek jobb képviseletének biztosítása által;
4. felhívja a nemzeti hatóságokat, hogy büntessék a szavazatvásárlás valamennyi formáját, valamint az adminisztratív források kampánycélra való felhasználását; megfelelő visszatartó erejű szankciókat kell bevezetni, beleértve a bűnös kampány állami finanszírozáshoz való hozzáféréseinek korlátozását; megfelelő intézkedéseket kell hozni a gyűlöletbeszéd, az erőszakra való felbujtás, az álhírek és a politikai haszonszerzést szolgáló félretájékoztatás valamennyi formájának megelőzésére;
5. felhívja a nemzeti parlamenteket, hogy fogadjanak el olyan jogszabályokat, amelyek biztosítják az ellenzéki pártok és a parlamentben általuk képviselt politikai csoportok jogait, hogy nyomon követhetők legyenek a kifejezett szándékaik és a vezetők tevékenységei; úgy véli, hogy ez hozzájárulna a meghozott döntések átláthatóságához, valamint javítaná a jogállamiságnak való megfelelés és az állami források elköltésének ellenőrzését, ami fontos a politikai viták és a kormány által nyújtott közszolgáltatások minőségének garantálásához, továbbá támogatni fogja az ellenzék megfelelő szerepének biztosítását is, beleértve a nézeti és álláspontjai politikai kifejezésére való jogát;
6. komoly aggodalmát fejezi ki a politikai indíttatású bírósági eljárások miatt, amelyek az ellenzéki pártok vezetői és tagjai, illetve azok ellen folynak, akik nem értenek egyet a keleti partnerség országait vezető kormányok álláspontjaival; felhívja a kormányokat, hogy ne használják a hierarchikus struktúrájukat vagy hasonló, politikai indíttatású bírósági eljárásokat, és hogy a legszigorúbb jogállamisági követelményeket alkalmazzák, különösen a bírói függetlenséget és a tisztességes eljáráshoz való jogot illetően;
7. felhívja a politikai pártok valamennyi képviselőjét, hogy biztosítsák a politikai szereplők nyugalmát azáltal, hogy méltányos és tiszteletjes módon bánnak egymással, az ellenfeleket beleértve, és hogy védelmezzék a véleménynyilvánítás, a gyülekezés és az egyesülés szabadságát, beleértve a békés tüntetéshez való jogot, a problémákon alapuló politikai viták elősegítése és a polgárok demokratikus folyamatokba vetett hitének erősítése érdekében;
8. felhívja az Európai Bizottságot, hogy nyújtson technikai segítséget az parlamenti felügyelet erősítéséhez a keleti partnerség valamennyi országában és az uniós tagállamokban, hogy mérséklődjenek a hatékony válaszmechanizmusok meglévő hiányosságai;
9. felhívja a keleti partnerség országainak hatóságait, hogy teremtsenek megfelelő feltételeket a civil társadalom, a középosztály és a kis- és középvállalkozások számára, hogy jobban részt tudjanak venni a politikai ügyekben; elismeri a civil felügyelet fontos szerepét a demokratikus elvek és értékek betartása és megvalósítása terén, valamint a korrump gyakorlatok, csalások és összeférhetetlenségek megtalálását és jelentését illetően, hogy csökkenjen az oligarchák szerepe a politikai életben; felhívja a politikai pártokat, hogy a munkájukat összpontosítsák átfogó politikai programok alkotására, valamint az egész társadalom érdekeinek képviseletére;
10. ösztönöz valamennyi politikai pártot, hogy vegyen részt a többpártiság és az együttműködés új formáinak megalkotásában, hogy stratégiai célokat határozhassanak meg az országuk és a régiójuk számára; hangsúlyozza, hogy a politikai ideológiák és vélemények sokfélesége elengedhetetlen egy olyan parlament megfelelő működéséhez, amely minden polgárt képvisel és szolgál;

11. felhívja a politikai pártokat, hogy egyértelmű programokat dolgozzanak ki, konkrét szakpolitikai célokkal; hangsúlyozza, hogy a politikai kultúra megerősítése a társadalomban csak átlátható politikai döntések meghozatalával, iskolai és egyetemi politikai neveléssel és a populizmus és radikalizáció elleni küzdelemmel valósítható meg;
12. ösztönzi a politikai pártokat, hogy a digitalizáció révén kommunikáljanak közvetlenül a társadalommal, és kezeljék a csökkenő tagság problémáját, mivel sürgősen szükség van az új digitális innovációk felvételére, amelyek segíthetik a pártokat céljaik elérésében;
13. hangsúlyozza, hogy a karanténkorlátozások miatt nagy kihívássá válhat kampányolni a szavazókhoz és (a tájékoztatás és a kommunikáció fő csatornájaként működő) médiához való egyenlőtlen hozzáférés mellett, valamint közösségi médián keresztül;
14. elítéli, amikor a politikai pártok visszaélnék a média feletti befolyásukkal a saját politikai haszonszerzésük érdekében, és ösztönzi őket, hogy támogassák a szabad és független médiakörnyezetet az EU-ban és a keleti partnerség országában; elítéli, amikor az adófizetők pénzével finanszírozott közmédiát a kormányzó politikai pártok politikai haszonszerzésre használják, és szorgalmazza, hogy médiafelügyeleti hatóságok megfelelő független felügyeletet gyakoroljanak;
15. elítéli a politikai pártok visszaélését a közösségi médiával, amikor hamis felhasználói fiókokat hoznak létre, és megpróbálnak politikai riválisokat, véleményvezéreket, aktivista csoportokat és médiaszervezeteket megszemélyesíteni, valamint megtámadni a politikai ellenfeleiket és a civil társadalmi szervezeteket;

A civil társadalom szerepe

16. hangsúlyozza, hogy a demokrácia állapotának mércéjeként fontos szerepe van az élénk civil társadalomnak; felszólít olyan mechanizmusok megalkotására, amelyek biztosítják a civil társadalom megfelelő részvételét a demokratikus folyamatokban, például nyilvános konzultációk, parlamenti szakértői meghallgatások stb. által; felhívja a politikai pártokat, hogy nyíltan támogassák és működjenek együtt a civil társadalommal a polgárok érdekében végzett munkájuk minden területén, hogy figyelembe vegyék a különböző véleményeket, megerősítsék a demokratikus reformok feletti belföldi felügyeletet, és hozzájáruljanak az átláthatósághoz és a fenntarthatósághoz;
17. hangsúlyozza, hogy a keleti partnerség bizonyos országában a civil társadalmi szervezetek továbbra is kihívásokkal állnak szemben, főként a finanszírozáshoz való hozzáférés, az állami beavatkozás és a digitalizáció hiánya terén;
18. ismét hangsúlyozza, hogy az életteli demokráciához élénk civil társadalomra és független médiára van szükség, amely biztonságos környezetben tud működni, és biztosítja a közintézmények alapos ellenőrzését, amely a demokratikus társadalomban megteremti a szükséges fékeket és ellensúlyokat; felhívja az EU-t és a keleti partnereket, hogy lépjenek fel a civil társadalom és a független média mozgásterének szűkülése ellen, és biztosítsák, hogy bármilyen korlátozás nélkül dolgozhassanak, valamint vállaljanak felelősséget a civil társadalmi szervezetek munkájához szükséges kedvező feltételek megteremtéséért;
19. elítéli, amikor tisztviselők és politikusok nyilvánosan támadnak civil társadalmi szervezeteket, aktivistákat és emberjog-védőket hazugságok terjesztésével, összeesküvés-elméletekkel, forrásmegvonással vagy az ellehetetlenítés egyéb eszközeivel; bármilyen kísérlet a civil társadalmi csoportosulások tevékenységének jogalkotás általi korlátozására az alapvető demokratikus szabadságjogokat támadja;
20. felhívja az EU-t, hogy a nem kormányzati szervezetek finanszírozásához fogadjon el és kommunikáljon egyértelmű és strukturált rendszert, beleértve egy megújult mechanizmust az uniós delegációk és szakértői csoportok általi elbíráláshoz, valamint egy mechanizmust a különböző szervezetek széles körű részvételéhez, kiemelt figyelmet szentelve azoknak a nem kormányzati szervezeteknek, amelyek a demokratikus normákért dolgoznak (ezáltal megelőzve, hogy kormányzati szervezésű nem kormányzati szervezetek kapjanak finanszírozást), illetve a Covid19-világjárvány negatív következményei ellen küzdenek;

21. sürgeti a kormányokat, hogy ne éljenek vissza a Covid19-világjárvánnyal és a válaszintézkedéseikkel, hogy elhallgattassák a kritikus hangokat, elnyomják az ellenzékot vagy kikerüljék a demokratikus normákat;
22. felhívja az EU-t és a keleti partnereket, hogy hozzanak létre konkrét inkluzív mechanizmusokat a civil társadalommal való együttműködéshez és konzultációhoz, amely magában foglalja a kisebbségek és a nők jogait védő szervezeteket és az emberijog-védőket, akik az intézményeik munkájában alapvető szerepet játszanak;
23. felhívja a donorokat, hogy ne függesszék fel a keleti partnerség országaiban működő nem kormányzati szervezetek támogatását a Covid19-világjárvány után várható gazdasági válság miatt, hanem hosszú távon fektessenek be a civil társadalmi szervezetek támogatásába; ösztönzi az alkalmazási módszerek és pályázati feltételek egyszerűsítését, hogy nem csak nagy és tapasztalt szervezetek, hanem kisebb, regionális nem kormányzati szervezetek is kaphassanak pénzügyi támogatást;
24. bátorítja pénzügyi források mozgósítását a nem kormányzati szervezetek helyi, regionális és nemzetközi hálózatai számára, hogy könnyebben működhessenek együtt, aminek köszönhetően hatékonyabban tudnának olyan jó jogalkotási példákat találni, amelyek jogbiztonságot adnak a polgároknak szociális, gazdasági és politikai vonatkozásban; hangsúlyozza, hogy a nem kormányzati szervezetek kulcsszerepet játszanak azon problémák meghatározásában, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a jogállamiság megtagadásához, a véleménynyilvánítás szabadságának megsértéséhez, a dezinformációhoz és a csaláshoz;
25. hangsúlyozza, hogy az államnak átlátható módon segítséget kell nyújtania az alulról szerveződő mozgalmak és szervezetek beazonosításához és támogatásához, hogy elősegítse a társadalmi változást, az általános jólét javulását és a befogadóbb, egyenlőbb és fenntarthatóbb társadalmakat;
26. ösztönzi az EU és a keleti partnerség országait, hogy erősítsék meg támogatásukat a helyi hatóságok felé, hogy a karanténkorlátozások között is biztosítsák a polgárok fenntartható részvételét és képviseletét a döntéshozatali folyamatokban, különösen online felületek és virtuális konzultációs módszerek használatával, a kapcsolatépítési stratégia megtervezésével és a párbeszéd megfelelő módszereivel, továbbá valamennyi érdekelt fél és szociális csoport megkérdezésével, főleg a véleményük, meglátásaik és innovatív ötleteik meghallgatásával; ugyanakkor hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a helyi hatóságokat és a forrásaikat ne használják arra a választások előtt és alatt, hogy a nyomást helyezzenek a polgárookra az éppen kormányzó párt érdekében;
27. ösztönzi az európai intézményeket, hogy az európai értékekkel foglalkozó meglévő és a jövőbeli uniós programokat, például a Jogok és értékek programot, ne csak az uniós tagállamokban alkalmazzák, hanem terjesszék ki a keleti partnerség országaira és a nem kormányzati szervezeteire, lehetséges együttműködési módszereket létrehozva az EU-ban és a környező országokban működő felek között;
28. hangsúlyozza a média szabadságának fontosságát, így biztosítva valamennyi politikai szereplő egyenlő hozzáférését a médiához, a szerkesztői függetlenséget, a magán- és különösen az állami műsorszolgáltatók programjaiban a politikai nézetek plurális módon való megjelenését, valamint az átlátható médiatulajdont;

A szabad és plurális média szerepe

29. hangsúlyozza, hogy növelni kell a tudatosságot, valamint média- és információkritikus gondolkodást kell kialakítani, amely – a nemzeti kisebbségek tagjait beleértve – valamennyi polgár számára szükséges, hogy ne tévedjenek el az egyre összetettebb médiakörnyezetben, és kevesebb lehetőség legyen a tények és események értelmezésének manipulációjára, valamint hogy tudják, milyen forrásból származnak a hírek, amelyekre hagyatkoznak, hogyan születnek meg, milyen érdekek húzódnak a születésük mögött, és milyen szerkesztői, technológiai és egyéb befolyás határozza meg az információsűrűséget;

30. felszólítja a nemzeti kormányokat és parlamenteket, hogy hozzanak létre és tartsanak fenn biztos és biztonságos környezetet az újságírók és egyéb médiaszereplők számára – a külföldi újságírókat beleértve –, kerülve a különböző, például rágalmozással, terrorizmus elleni fellépéssel, nemzetbiztonsággal, közrenddel, gyűlöletbeszéddel, istenkáromlással vagy emlékezettel kapcsolatos jogszabályokkal vagy rendelkezésekkel való visszaélést, amelyek hatással lehetnek a médiaszabadságra, és amelyeket túl gyakran használnak újságírók megfélemlítésére és elhallgattatására; hangsúlyozza a nemi szempontokat is szem előtt tartó megközelítés alkalmazásának fontosságát az újságírók biztonságát célzó intézkedések mérlegelésekor;
31. szigorúan elítéli a kritikus hangvételű média vagy független újságírók elhallgattatására irányuló, politikai célú nyomásgyakorlást, különösen az erőszakot, a büntetőeljárásokat és a megfélemlítés minden más formáját; aggodalmát fejezi ki azokkal a médiaszabadsággal és -pluralizmussal szembeni fenyegetésekkel kapcsolatban, amelyek abból erednek, hogy bizonyos politikusok, oligarchák és hozzájuk közel álló személyek kereskedelmi médiaorgánumokat vásárolnak fel, és a közszolgálati médiát saját céljaikra használják;
32. felhívja a kormányokat, hogy fokozzák az átláthatóságot, és biztosítsák a közérdekű információkhoz való megfelelő hozzáférést, különösen a média és a jogvényesülést ellenőrző szervezetek számára, többek között a közérdekű információk nyilvánosságra hozatalával; elítéli, hogy a kormányok szükségtelen adminisztratív akadályokkal igyekeznek korlátozni a hozzáférést a közérdek szempontjából fontos ügyekkel kapcsolatos információkhoz;
33. sürgeti a keleti partnerség országait, hogy alaposan és átláthatóan vizsgálják ki az újságírók és médiamunkások elleni fizikai támadásokat, fenyegetéseket és online zaklatásokat, és hogy nyújtsanak biztos és biztonságos munkakörnyezetet olyan újságírók és médiamunkások számára, akik konfliktus sújtotta övezetekben, nyilvános tüntetéseken és választások időszakában tudósítanak;
34. a lehető leghatározottabban elítéli az újságírók és médiamunkások politikai indíttatású elrablásait és bebörtönzéseit, és felszólít minden igazságtalanul bebörtönzött újságíró és médiamunkás feltétel nélküli szabadon bocsátására a keleti partnerség országokban;
35. felhívja az EU-t és a keleti partnereit, hogy a fokozódó kihívások és finanszírozási problémák fényében növeljék a szabad és független médiának nyújtott – részben pénzügyi – támogatásukat mint a tájékozott közbeszéd és pluralisztikus társadalmak alapja;
36. felhívja a nemzeti szabályozókat, hogy biztosítsák a magán-és állami vállalatok teljes átláthatóságát az algoritmusok, a mesterséges intelligencia és az automatizált döntéshozatal terén, amelyeket nem szabadna a közvélemény manipulálására használni, továbbá biztosítsanak teljes átláthatóságot a kereskedelmi médiaorgánumok tulajdonosi körét illetően, és szigorítsák a külföldi állami tulajdonú médiaorgánumokra vonatkozó átláthatósági követelményeket;
37. ajánlja, hogy az Európai Bizottság hozzon létre és támogasson egy innováción és fenntarthatóságon alapuló médiacsoportosulást a keleti partnerség országokban; úgy véli, hogy egy ilyen csoportosulás megerősítené a transznacionális információs teret, és elősegítené az EU-ban és a keleti partnerség országokban működő médiaszereplők közötti koprodukciónkat, hogy felhívhassák a figyelmet a sokszínűségükre, és támogassák a minőséget, különösen az állami műsorszolgáltatók terén;
38. megjegyzi, hogy az országoknak saját digitális politikát és stratégiát kell meghatározniuk egy olyan emberi jogokon alapuló megközelítésnek megfelelően, amely teljesen összhangban van az Európai Unió Alapjogi Chartájában és az emberi jogok európai egyezményében található rendelkezésekkel;

A tisztességes választási környezet szerepe

39. megerősíti, hogy az igazságos, egyenlő és átlátható választások, amelyek titkos szavazással valósulnak meg és demokratikus elveken alapulnak, továbbra is a demokratikus képviselet, valamint a jó és hatékony kormányzás fő feltételei; sürgeti a politikai szereplőket, hogy pártközi támogatottságú és a civil társadalommal való konzultációkon alapuló választási reformokat vitassanak meg és fogadjanak el, hogy meglegyen a lehető legszélesebb körű támogatottság; sürgeti az EU és a keleti partnerség tagállamait, hogy fejlesszék tovább a szavazó- és szavazatszámolási rendszereiket;

40. hangsúlyozza – különösen a konszolidáción átmenő demokráciák esetében – az erős parlamentek fontosságát, hogy megakadályozhassák a túlzottan centralizált elnöki hatalom által érzett kísértést, amely végezetül autoriter tendenciák felé vezet;
41. felhívja a keleti partnerség országait, hogy az EBESZ, a Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala és a Velencei Bizottság függőben lévő ajánlásait, és hogy orvosolják a választási keretrendszerükben vagy a választások előkészítésében és megszervezésében észlelt hiányosságokat, többek között a kampányfinanszírozást, az ellenzék választási adminisztrációjában való képviseletét, valamint a vitarendezést illetően;
42. üdvözlí Charles Michel európai tanácsi elnök személyes megbízottja, Christian Danielsson megválasztását az EU által közvetített grúziai párbeszédhez, és sürgeti az összes grúziai politikai erőt, hogy tegyék félre a pártérdekeiket Grúzia jövője érdekében, dolgozzanak építő jelleggel a válság rendezésén a kompromisszumkészség és kibékülés szellemében, valamint tartózkodjanak a túlfűtött politikai közhangulat további felkorbácsolásától;
43. erősen elítéli a 2020. évi hibás fehérorosz választásokat, különösen a hatóságok által alkalmazott elnyomást a saját polgáraikkal szemben, akik a békés tüntetéshez való jogukat gyakorolták;
44. elismétli az EU Moldova szuverenitásának és területi integritásának tiszteletére irányuló követelését, hangsúlyozva, hogy a konfliktus békés rendezését csak az orosz hadsereg, harcjárművek és lőszerek Moldovai Köztársaság területéről való feltétel nélküli kivonása tudná garantálni; hangsúlyozza, hogy az 5 + 2 közvetítő és megfigyelő által kérelmezett egyoldalú koncessziók nem valósíthatók meg a moldovai polgárok alkotmányos szabadságjogainak és függetlenségének rovására; elismeri, hogy a moldovai polgároknak meg kell adni azt a jogot, hogy mélyen gyökerező biztonsági, védelmi és hibrid fenyegetésektől védett országban élhessenek, szabadon mozoghassanak Moldova területén, védelmet élvezzenek a Tiraspolban található el nem ismert szeparatista elemek általi törvénytelen átkutatásokkal vagy diszkrecionális letartóztatásokkal szemben, aminek prioritásnak kell lennie a konfliktus rendezésének egyéb összetevőivel szemben;
45. támogatja az EU és sok európai állam döntését, amely szerint nem ismerik el a fehérorosz központi választási bizottság által kihirdetett választási eredményeket, valamint nem ismerik el Aljakszandr Lukasenkát az ország legitim elnökéként, miután letelt a mandátuma;
46. felhívja az Európai Bizottságot, az Európai Unió Tanácsát és az Európai Tanácsot, hogy a keleti partnerség jövőjével kapcsolatban ambiciózus elképzeléseket népszerűsítsen, számba véve a kapcsolódó partnerek arra irányuló hajlandóságát, hogy tovább fejlesszék az EU-val való elmélyült együttműködésüket az európai integrációs törekvésekkel összhangban;
47. hangsúlyozza, hogy az átláthatóság és az adatvédelem biztosítása érdekében javítani kell a közösségi médiában folytatott digitális és adatalapú, a felhasználói csoportosításra és profilalkotásra – különösen a potenciális szavazókat célzó, platformokon megjelenő sötét hirdetésekre – építő választási kampányokat;
48. mély aggodalmát fejezi ki a szuverén választási folyamatokba való folyamatos külső beavatkozás miatt, amelynek célja a nyilvános viták és a szavazók preferenciáinak befolyásolása; úgy véli, hogy emiatt megfelelő megelőző intézkedések bevezetése szükséges; ezért felszólítja az európai intézményeket, az uniós tagállamokat és a keleti partnerség országait, hogy tegyenek fokozott erőfeszítéseket az olyan tudatosan szervezett dezinformációs kampányok és kibertámadások elleni küzdelem érdekében, amelyeket gyakran közvetlenül harmadik országok hajtanak végre, vagy közvetetten harmadik országok hatóságai támogatnak; e tekintetben rámutat az Oroszország és Kína által támogatott közelmúltbeli dezinformációs kampányokra a Covid19-világjárvány eredetéről és hatásairól;
49. felhívja a nemzeti parlamenteket, hogy a választások előtt kevesebb mint egy évvel tartózkodjanak a választási jogszabályok módosításától, vagy csak kritikus helyzetekben vezessenek be hasonló változtatásokat, az összes politikai szereplő közötti és a társadalmon belüli széles körű konszenzus alapján;

50. a fejlesztési politikáról szóló európai konszenzusban és a 2015. évi Változtatási programban jelzettek szerint, a fejlesztési együttműködésre vonatkozó uniós célkitűzéssel összhangban, valamint feltételezve, hogy Moldovának az uniós programokhoz, szakpolitikákhoz és normákhoz való közelítése hatással lesz a részvételi demokrácia és a jogállamiság, az emberi jogok és alapvető szabadságok, a jó kormányzás, a működő piacgazdaság és a fenntartható fejlődés minőségére, az Európai Unió fontolóra veszi Moldovának olyan újabb szakpolitikai területekhez és prioritásokhoz való csatlakozásra való felkérését, mint az EU vidékfejlesztési politikája és a LEADER finanszírozási program;
 51. felhívja a kormányokat és a hatóságokat, hogy a szabad, tisztességes, versenyen alapuló és átlátható választások biztosítása érdekében mozdítsák elő a választási reformokat, nevezetesen a választási törvényekre és a pártok finanszírozására vonatkozó jogalkotási módosítások elfogadása által, és ösztönözzék a választási folyamatok teljeskörű megfelelését a nemzetközi szabványoknak, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) ajánlásainak és a Velencei Bizottság véleményeinek;
 52. üdvözlöi a rendszeres, független és nemzetközi választási megfigyelő missziók küldését a keleti partnerség országaiba, hogy támogassák az intézmények megerősítésének folyamatát, a választási eljárásokat és a demokratikus elszámoltathatóságot;
 53. megjegyzi, hogy pandémiás helyzetben a választások vagy népszavazások lebonyolítására vagy elhalasztására vonatkozó döntéseket csak mindkét forgatókönyv előnyeinek és hátrányainak alapos értékelése után, valamint a választási folyamat különböző érdekelt feleivel, valamint a közegészség, a biztonság és a védelem biztosításáért felelős hatóságokkal folytatott konzultációt követően szabad meghozni;
 54. határozottan elítéli Ukrajna, Grúzia és Moldova ideiglenesen megszállt területein az Oroszországi Föderáció által szervezett illegális szavazásokat és úgynevezett választásokat, és felszólítja az összes nemzetközi és európai uniós intézményt és tagállamait, hogy tartózkodjanak a Krím, a Luhanszk és a Donyeck régió, valamint a grúziai Abházia, Csinvali régió/Dél-Oszétia területén tartott szavazások, népszavazások és „választott” személyek legitimitásának bármilyen formában történő elismerésétől; elismeri, hogy a moldovai polgároknak meg kell adni azt a jogot, hogy szabadon, illegális korlátozások nélkül mozoghassanak országuk területén, az életük fenyegetettsége nélkül élhessenek, és védelmet élvezzenek a Tiraspolban található el nem ismert szeparatista elemek általi törvénytelen átkutatásokkal vagy diszkrecionális letartóztatásokkal szemben, aminek prioritásnak kell lennie a konfliktus rendezésének egyéb összetevőivel szemben;
 55. utasítja társelnökeit, hogy továbbítsák ezt az állásfoglalást az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a szomszédságpolitikáért és a bővítésért felelős biztosnak, valamint az uniós tagállamok és a keleti partnerséghez tartozó országok kormányainak és parlamentjeinek.
-

ÁLLÁSFOGLALÁS

az oktatás és a gazdaság közötti szinergiákról az EU-ban és a keleti partnerség országában

(2021/C 361/02)

AZ EURONEST PARLAMENTI KÖZGYŰLÉS,

- tekintettel a keleti szomszédságpolitikának 2004 óta – és keleti partnerségi komponensének 2009 óta – tartó fejlődésére és különösen a végrehajtás terén elért haladásról a Bizottság által készített jelentésekre,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 5. és 6. cikkére, valamint 145-149. cikkeire (IX. cím – Foglalkoztatás) és 166. és 165. cikkeire (XII. cím – Oktatás, szakképzés, ifjúság és sport),
- tekintettel az EU és Grúzia közötti társulási megállapodásra ⁽¹⁾, az EU és Moldova közötti társulási megállapodásra ⁽²⁾, az EU és Ukrajna közötti társulási megállapodásra ⁽³⁾, az EU és Örményország közötti átfogó és megerősített partnerségi megállapodásra ⁽⁴⁾, valamint az EU és Azerbajdzsán közötti partnerségi és együttműködési megállapodásra ⁽⁵⁾,
- tekintettel az Euronest Parlamenti Közgyűlés 2011. május 3-i (a legutóbb 2018. június 26-án módosított) alapító okiratára ⁽⁶⁾,
- tekintettel a Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat „Keleti partnerség – 20 megvalósítandó célkitűzés 2020-ig: összpontosítás a legfontosabb kiemelt kérdésekre és a kézzelfogható eredményekre” című, 2017. június 9-i közös szolgálati munkadokumentumára,
- tekintettel a Bizottságnak és a Bizottság alelnökének/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének „A keleti partnerségre vonatkozó szakpolitika 2020 után: A reziliencia erősítése – a mindenki számára előnyös keleti partnerség” című, 2020. március 18-i közös közleményére, valamint „A keleti partnerségre vonatkozó szakpolitika 2020 után” című, 2020. május 11-i tanácsi következtetésekre;
- tekintettel a keleti partnerség vezetőinek 2020. június 18-i videokonferenciája alkalmából az Euronest Parlamenti Közgyűlés Elnöksége által 2020. június 12-én kiadott üzenetre,
- tekintettel az Európai Parlamentnek a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, a keleti partnerségre vonatkozó, 2020. június 19-i ajánlására, amelyet a 2020. júniusi csúcstalálkozó előkészítéseként adott ki ⁽⁷⁾,
- tekintettel a keleti partnerség vezetőinek 2020. június 18-i videokonferenciáját követően Charles Michel, az Európai Tanács elnöke által tett észrevételekre,

⁽¹⁾ HL L 261., 2014.8.30., 4. o.

⁽²⁾ HL L 260., 2014.8.30., 4. o.

⁽³⁾ HL L 161., 2014.5.29., 3. o.

⁽⁴⁾ HL L 23., 2018.1.26., 4. o.

⁽⁵⁾ HL L 246., 1999.9.17., 3. o.

⁽⁶⁾ HL C 198., 2011.7.6., 4. o.

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0167.

- tekintettel a keleti partnerség országaiban működő regionális és helyi hatóságok konferenciájának a 2018 és 2020 közötti időszakra vonatkozó cselekvési tervére,
- tekintettel az Euronest Parlamenti Közgyűlés „Innováció az oktatásban és oktatási reformok az EU-ban és a keleti partnerség országaiban: kihívások és lehetőségek” című, 2019. december 9-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel az ENSZ 2015. szeptember 25-i fenntartható fejlődési csúcstalálkozóján elfogadott, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendre és különösen a mindenki számára elérhető, inkluzív és méltányos minőségi oktatás biztosításáról és az egész életen át tartó tanulás lehetőségeinek előmozdításáról szóló 4. fenntartható fejlesztési célra,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérére, amelyet az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság a tisztességes munkafeltételekről és a növekedésről szóló, 2017. november 17-i göteborgi szociális csúcstalálkozón hirdetett ki és különösen a mindenkit megillető, minőségi és inkluzív oktatáshoz, képzéshez és az egész életen át tartó tanuláshoz való – a társadalomban való teljeskörű részvételt és a munkaerőpiaci átmenetek sikeres kezelését lehetővé tevő készségek megtartását és megszerzését szavatoló – jogról szóló 1. pillérre,
- tekintettel az „Erasmus+” uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról szóló, 2013. december 11-i 1288/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁹⁾,
- tekintettel az Euronest Parlamenti Közgyűlésnek a szakmai képezések, a munkatapasztalat és az egyetemi diplomák bolognai folyamat keretében történő kölcsönös elismeréséről szóló, 2016. március 22-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel „Az új európai készségfejlesztési programot megalapozó gazdasági és analitikai szempontok” című, 2016. június 10-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra,
- tekintettel az „Új európai készségfejlesztési program: Közös erővel a humántőke, a foglalkoztathatóság és a versenyképesség megerősítéséért” című, 2016. június 10-i bizottsági közleményre (COM(2016)0381),
- tekintettel „Az oktatás javítása és korszerűsítése” című, 2016. december 7-i bizottsági közleményre (COM(2016)0941),
- tekintettel a digitális oktatási cselekvési tervről szóló, 2018. január 17-i bizottsági közleményre (COM(2018)0022),
- tekintettel a „Digitális oktatási cselekvési terv 2021–2027: Az oktatás és a képzés átalakítása a digitális kornak megfelelően” című, 2020. szeptember 30-i bizottsági közleményre (COM(2020)0624),
- tekintettel a közös értékek és az inkluzív oktatás előmozdításáról, illetve a tanítás európai dimenziójáról szóló tanácsi ajánlásra irányuló, 2018. január 17-i bizottsági javaslatra (COM(2018)0023),
- tekintettel az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló tanácsi ajánlásra irányuló, 2018. január 17-i bizottsági javaslatra (COM(2018)0024),
- tekintettel „Az ifjúság-, az oktatás- és a kultúrpolitika szerepe egy erős Európa építésében” című, 2018. május 22-i bizottsági közleményre (COM(2018)0268),
- tekintettel az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósításáról szóló, 2020. szeptember 30-i bizottsági közleményre (COM(2020)625),
- tekintettel a felsőfokú és a felső középfokú képezések, valamint a külföldi tanulmányi időszakok eredményei automatikus kölcsönös elismerésének ösztönzéséről szóló, 2018. november 26-i tanácsi ajánlásra ⁽¹¹⁾,
- tekintettel az európai felsőoktatási térség (EHEA) miniszteri szintű ülését követő, 2020. november 19-i római miniszteri közleményre,
- tekintettel az „Oktatás a digitális korszakban: kihívások, lehetőségek és tanulságok az uniós politika kidolgozásához” című, 2018. december 11-i európai parlamenti állásfoglalásra ⁽¹²⁾,
- tekintettel „EURÓPA 2020: az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című, 2020. március 3-i bizottsági közleményre (COM(2010)2020),

⁽⁸⁾ HL C 134., 2020.4.24., 16. o.

⁽⁹⁾ HL L 347., 2013.12.20., 50. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 193., 2016.5.31., 17. o.

⁽¹¹⁾ HL C 444., 2018.12.10., 1. o.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0485.

- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak a tagállamok foglalkoztatáspolitikájára vonatkozó iránymutatásokról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról 2020. május 5-én kiadott véleményére,
- tekintettel a Bizottság „Digitális oktatási cselekvési terv 2021–2027: Az oktatás és a képzés átalakítása a digitális kornak megfelelően” című, 2020. szeptember 30-i közleményére (COM(2020)0624), amely a 2018 és 2020 közötti időszakra vonatkozó cselekvési tervre épít,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek a munkáltatás és a foglalkozás terén a hátrányos megkülönböztetésről szóló, 1958. június 25-i egyezményére,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek az emberi erőforrások fejlesztéséről szóló, 1975. június 23-i egyezményére,
- tekintettel a tagállamok foglalkoztatáspolitikájára vonatkozó iránymutatásokról szóló tanácsi határozatra irányuló, 2020. február 26-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0070), valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság e javaslatról szóló, 2020. május 5-i véleményére és az Európai Parlament 2020. július 10-i jogalkotási állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel a Bizottság „Új európai iparstratégia” című, 2020. március 10-i közleményére (COM(2020)0102),
- tekintettel az „Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0456),
- tekintettel az Európai Tanács 2020. július 21-i következtetéseire, az Európai Tanács 2020. július 17-21-i rendkívüli ülésének következtetéseiről szóló, 2020. július 23-i európai parlamenti állásfoglalásra ⁽¹⁴⁾ és az Európai Tanács 2020. december 10-11-i következtetéseire,
- tekintettel „A harmadik országoknak nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás 2019. évi végrehajtásáról” szóló bizottsági jelentésre (COM(2020)296),
- tekintettel az Európai Beruházási Banknak a keleti partnerség technikai segítségnyújtási vagyongazdálkodási alapjáról szóló 2018. évi éves jelentésére,
- tekintettel a Bizottságnak „A digitális oktatási cselekvési terv (2021-2027)” című, 2018. július 6-i javaslatára,
- tekintettel a Bizottságnak az európai zöld megállapodás létrehozásáról szóló, 2019. december 11-i közleményére, amely különös hangsúlyt fektet a keleti partnerség államaival kialakítandó környezetvédelmi, energiaügyi és éghajlatpolitikai partnerségek biztosítására (COM(2019)640),
- tekintettel az Európai Fenntartható Fejlődési Alap (EFFA), az EFFA-garancia és az EFFA-garanciaalap létrehozásáról szóló, 2017. szeptember 26-i (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendeletre,
- tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2020. május 28-i módosított bizottsági javaslatra és mellékleteire (COM(2020)408)
- tekintettel az éghajlatváltozásról szóló 2015. december 12-i párizsi ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az Európai Parlamenthez, az Európai Tanácshoz és a Tanácshoz intézett, „Egységfront a Covid19-világjárvánnyal szemben” című, 2021. január 19-i bizottsági közleményre és különösen arra, hogy az EU által beszerzett 2,3 milliárd vakcina egy részét a keleti partnerség országainak rendelkezésére kell bocsátani (COM(2021)35),
- tekintettel a „Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért” című, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)103),
- tekintettel a választásokba való külföldi beavatkozásról és a nemzeti és az európai demokratikus folyamatokban megjelenő dezinformációról szóló 2019. október 10-i európai parlamenti állásfoglalásra,
- tekintettel az Európa jövője szempontjából az európai megemlékezés fontosságáról szóló, 2019. szeptember 19-i európai parlamenti állásfoglalására,
- tekintettel a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervről szóló, 2020. március 11-i bizottsági közleményre (COM(2018)98),
- tekintettel az oktatás és képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről szóló, 2009. május 12-i tanácsi következtetésekre (2009/C119/02),

⁽¹³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0194.

⁽¹⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0206.

- tekintettel az Európai Parlament és a Tanács között 2020. december 15-én kötött megállapodásra, amelynek tárgyát a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó „EU4Health” („az EU az egészségügyért”) programról szóló ideiglenes megállapodás képezi (COM(2020)405),
- A. mivel a 2009-ben közös politikai kezdeményezésként útjára indított keleti partnerség célja, hogy elmélyítse és megerősítse az EU, az uniós tagállamok és hat keleti szomszédjuk (Örményország, Azerbajdzsán, Belarusz, Grúzia, Moldova és Ukrajna) közötti kapcsolatokat;
- B. mivel a keleti partnerség projektjének keretében tett közös erőfeszítések már jelentős, kézzelfogható előnyöket hoztak az európai polgárok számára, hiszen többek között serkentették a kereskedelmet és a mobilitást, fokozták a gazdasági fejlődést, bővítették az emberek közötti kapcsolatokat és javították az életszínvonalat;
- C. mivel a Bizottság és az alelnök/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által előterjesztett, „Keleti partnerségi politika 2020 után” című stratégia hangsúlyozza a gazdaság korszerűsítését célzó beruházásnak köszönhetően elért fenntartható fejlődés stabilizálásának fontosságát, a jólét egész Európában történő előmozdítása érdekében különös figyelmet fordítva a fiatalokra és a munkanélküliségre;
- D. mivel a nemzetközi kulturális kapcsolatokra vonatkozó uniós stratégia (JOIN(2016)29) kötelezettséget vállal az EU és keleti partnerei közötti élénk kulturális/társadalmi cserekapcsolatok támogatására, a polgárok, az állami szereplők és a kulturális szereplők bevonására, a civil társadalom megerősítésére és a gazdasági lehetőségek bővítésére;
- E. mivel az oktatáshoz való jogot rögzíti az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 26. cikke, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 14. cikke és az Európa Tanács emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményéhez csatolt, az oktatáshoz való jogról szóló jegyzőkönyv 2. cikke;
- F. mivel az emberi jogok és az alapvető szabadságok a keleti partnerség valamennyi kulcsfontosságú együttműködési területének szerves részét képezik, és minden ország számára egyedi prioritásokat határoznak meg; mivel a kisebbségek, közöttük az LMBTI-személyek emberi jogainak az intolerancia és a megkülönböztetés minden formáját elhárító védelme közvetlenül összefügg a lakosság hozzáféréssel a minőségi oktatáshoz;
- G. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 15. cikke rögzíti a munkavállaláshoz és a foglalkozás szabad megválasztásához vagy önkéntes elfogadásához fűződő jogot;
- H. mivel az uniós tagállamoknak a saját gazdaságpolitikájukat és a foglalkoztatás előmozdítását közös érdekű ügynek kell tekinteniük, ezért a Tanácson belül össze kell hangolniuk fellépéseiket;
- I. mivel az EU a tagállamokkal összehangolt európai foglalkoztatási stratégia kialakítására törekszik, ösztönzi együttműködésüket, valamint támogatja és értékeli erőfeszítéseiket, többek között az európai szemeszter, a foglalkoztatásra vonatkozó iránymutatások, valamint a nemzeti politikáknak a közös foglalkoztatási jelentés, a nemzeti reformprogramok és az országspecifikus ajánlások eszközeivel történő nyomon követése révén;
- J. mivel az EU-nak hozzá kell járulnia a minőségi oktatás, a szakképzés és az ifjúságpolitikák, valamint az oktatáshoz való egyetemes hozzáférés előmozdításához, ösztönzést adva tagállamainak és szükség esetén támogatva, koordinálva és kiegészítve fellépéseiket;
- K. mivel a a szociális jogoknak a Tanács, a Parlament és a Bizottság által 2017. november 16-án jóváhagyott európai pillére kiemeli az oktatás, a képzés, az egész életen át tartó tanulás, a nemre, faji vagy etnikai származásra, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli esélyegyenlőség, valamint a munkavállaláshoz és a tisztességes munkafeltételekhez nyújtott aktív támogatás fontosságát és különösen hangsúlyozza a fiatalok jogát ahhoz, hogy a munkanélkülivé válásukat vagy az oktatás befejezését követő négy hónapon belül további oktatásban, tanulószereződéses gyakorlati képzésben, gyakornoki képzésben vagy jó feltételeket kínáló állásajánlatban részesüljenek, továbbá hangsúlyozza, hogy a gyermekeknek joguk van a szülők részéről megfizethető oktatáshoz;
- L. mivel a Bizottság javaslatot tett az európai oktatási térség létrehozását támogató keretre, amely az oktatás és képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszerébe („Oktatás és képzés 2020”) helyébe lépő fórum lesz, és elődjéhez hasonlóan továbbra is lehetővé teszi a részt vevő országok számára a bevált gyakorlatok cseréjét, a tanulást egymástól, az ismeretek gyűjtését és terjesztését, valamint előmozdítja a nemzeti és regionális szintű oktatáspolitikai reformokat; mivel az „Oktatás és képzés 2020” programot követő új keretnek magáévá kell tennie az egész életen át tartó tanulásra vonatkozó megközelítést is, a figyelmet kiterjesztve a tanulás valamennyi területére és formájára (a formális, nem formális és informális tanulásra egyaránt), a kisgyermekkortól a felnőttkori szakképzésig és a felsőoktatásig;

- M. mivel a Bizottság jelenleg dolgozza ki az alap- és középfokú oktatás keretében történő online és távtanulásról szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslatot azzal a céllal, hogy 2021 végéig az Unióban mindenütt valóságossá váljon a sikeres, befogadó jellegű és aktív távoktatás, az online képzés és a vegyes tanulás;
- N. mivel folyamatban van egy tanácsi ajánlás kidolgozása a sikeres oktatást 2022-ig lehetővé tevő tényezőkről;
- O. mivel a Covid19-világjárvány okozta válság következményeképpen példa nélküli, nagyszabású átállásra került sor az online tanulást-képzést és a távmunkát biztosító módszerekre, ami innovatív távoktatási megoldásokat tesz szükségessé és megerősíti a hosszú távú pozitív digitális átalakulást, de egyúttal azzal a kockázattal jár, hogy a technológiákhoz való hozzáférés terén fennálló jelentős különbségek miatt tovább nőhetnek a tanulók és a munkavállalók eredményei és érvényesülése tekintetében fennálló különbségek is;
- P. mivel a növekedést, a foglalkoztatást, a társadalmi méltányosságot és a társadalmi befogadást célzó „Európa 2020 stratégia” kiemeli annak fontosságát, hogy az uniós tagállamok minden szinten növeljék befektetésüket az oktatási és képzési politikákba;
- Q. mivel a Bizottság jelenleg dolgozza ki az oktatásban és képzésben a digitális készségek biztosításának javításáról szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslatot, és az újonnan jelentkező készségigények azonosítása és folyamatos naprakészé tétele érdekében együttműködik az üzleti ágazattal;
- R. mivel makacsul fennáll az eltolódás a felsőoktatási és szakképzési intézmények által kínált képesítések és a rendkívül gyorsan változó munkaerőpiaci kereslet között – az elmúlt években az információs és kommunikációs technológiák, valamint az egész szolgáltatási ágazat komoly fejlődésen ment keresztül –, így egyes uniós tagállamok, és még inkább a keleti partnerországok továbbra is komoly kihívások előtt állnak;
- S. mivel e különbségek csökkentése szempontjából az érdekelt felek, közöttük oktatási és képzési intézmények, civil társadalmi szervezetek, vállalkozások, szociális partnerek és munkaközvetítő ügynökségek (és maguk a fiatalok) bevonására irányuló, nemzeti, regionális és helyi szinten rendszeresen folytatott érdemi konzultációs és együttműködési tevékenységek kulcsfontosságúak;
- T. mivel a keleti partnerség felülvizsgált többoldalú szerkezetében a 4. platform (mobilitás és emberek közötti kapcsolatok) fokozni kívánja a keleti partnerség országainak részvételét az uniós programokban olyan területeken, mint az oktatás, a kutatás és az innováció, előmozdítva egyrészt az együttműködést az oktatási és képzési hatóságok, a felsőoktatási intézmények, az iskolák és a kutatóintézetek között, és másrészt a tudás növelését és a bevált gyakorlatok cseréjét e területeken;
- U. mivel az EU, az uniós tagállamok és a keleti partnerországok csak akkor járulhatnak hozzá az európai gazdaság versenyképességéhez és fenntarthatóságához, ha megvédik polgáraik jogait a minőségi oktatáshoz, a tanulószereződéses gyakorlati képzéshez és a szakmai gyakorlatokhoz, valamint befogadó munkaerőpiacot és azon belül tisztességes esélyeket biztosítanak;
- V. mivel az új készségfejlesztési program az európai zöld megállapodás szellemében fogant öt éves terv, amely segíti az uniós polgárokat készségeik gyarapításában, javításában és hasznosításában, lehetővé teszi számukra minőségi munkahelyek betöltését és ezáltal erősíti a fenntartható versenyképességet is; mivel e menetrend emellett egyenlő lehetőségeket teremt majd, átülteti a gyakorlatba a szociális jogok európai pillérének első elvét (hozzáférést biztosít az oktatáshoz, a képzéshez és az egész életen át tartó tanuláshoz mindenki számára és az EU-ban mindenütt), valamint ellenálló képességet épít ki annak lehetővé tétele érdekében, hogy az uniós tagállamok a Covid19-világjárvány során levont tanulságok alapján a jövőben felkészülten reagálhassanak a válságokra;
- W. mivel a Covid19-világjárvány teljesen felforgatta az európai családok, a munkavállalók és a vállalkozások életét, ezért mindeddig példátlan válaszlépéseket tesz szükségessé;
- X. mivel az EU-ban a szakmai oktatás és képzés keretében gondoskodni kell a készségek átalakításól annak biztosítása érdekében, hogy az emberek megbirkózhassanak a zöld és digitális átállás kihívásaival, valamint könnyebb legyen a kilábalás a Covid19-világjárvány társadalmi-gazdasági következményeiből;
- Y. mivel alapvető fontosságú, hogy az uniós tagállamok és a keleti partnerországok kormányai előbb pontosan felmérjék aktív munkaerőállományuk készségihányait, majd jelentős befektetéseket fordítsanak a megszüntetésükre;
- Z. mivel e helyreállításnak az európai zöld megállapodáson, az európai digitális menetrenden és az új európai iparstratégián kell alapulnia annak érdekében, hogy a tagállamok gazdaságai megerősödve álljanak talpra a Covid19-válságból, azaz ellenállóbbá, fenntarthatóbbá és versenyképesebbé váljanak, és vezető szerepet tölthessenek be mind a klímasemlegesség megteremtése, mind pedig a digitális átállás terén;
1. emlékeztet arra, hogy a keleti partnerség 2017. november 24-i csúcstalálkozóján elfogadott együttes nyilatkozat kiemelte, hogy a résztvevők minden partnerrel szorosan együttműködnek az oktatási és képzési, kutatási és innovációs rendszerek korszerűsítésében, valamint elkötelezettek a fiatalok támogatása és szerepvállalásának növelése mellett;

2. felhívja az EU-t, az uniós tagállamokat és a keleti partnerországokat, hogy működjének együtt reziliens, fenntartható és integrált gazdaságok kialakítása érdekében, azaz növeljék befektetéseiket az emberi erőforrásokba, különös figyelmet fordítva a fiatalokra, és kapcsolják jobban össze az oktatást, a kutatást és az innovációt az üzleti ágazat szükségleteivel;
3. sürgeti az EU-t, az uniós tagállamokat és a keleti partnerországokat, hogy az „Oktatás és képzés 2020” programban meghatározott prioritásokkal összhangban, az európai oktatási térséget lehetővé tevő keretben fokozzák erőfeszítéseiket négy közös célkitűzés megvalósítása és továbbfejlesztése érdekében: az egész életen át tartó tanulás és a mobilitás megvalósítása, az oktatás és képzés minőségének és hatékonyságának javítása, a méltányosság, a demokratikus értékek, a társadalmi kohézió és az aktív polgári szerepvállalás előmozdítása, valamint a kreativitás és az innováció – többek között a vállalkozói készség – fokozása az oktatás és képzés minden szintjén;
4. kitart amellett, hogy Európában mindenki számára hozzáférést kell biztosítani vonzó, innovatív, befogadó jellegű, minőségi egész életen át tartó tanulási programokhoz, többek között amiatt, mert a készségek napjainkban gyorsabban elavulnak, ezért javítani kell a tanulók érvényesülési lehetőségeit az életben, lefektetve egyúttal az aktív polgári szerepvállalás, a társadalmi mobilitás és a méltányosabb társadalom alapjait is;
5. hangsúlyozza, hogy a jól kalibrált oktatáspolitikai és az egész életen át tartó tanulást biztosító politika központi szerepet játszik abban, hogy a munkaerő készségei jobban megfeleljenek a gazdaság szükségleteinek, és kiemeli, hogy a munkaerőpiacon a valóban szükséges készségekkel rendelkező embereknek jobb elhelyezkedési lehetőségekkel is kell rendelkezniük; megjegyzi, hogy a felnőttoktatás és a készségtanulás szempontjából kulcsfontosságú, hogy az egész életen át tartó tanuláson alapuló megközelítés részeként mindenki hozzáférjen a minőségi oktatáshoz, a szakképzést is ideértve; hangsúlyozza, hogy az oktatási rendszerek és a helyi munkaerő-piaci igények hatékonyabb összehangolását lehetővé tevő keret létrehozása szempontjából minden országban kulcsfontosságú az oktatási, vállalati és munkaerő-fejlesztési vezetők bevonása;
6. hangsúlyozza, hogy a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközt az új Európai Szomszédügyi Támogatási Eszköz (ENI) keretében továbbra is működtetni kell, többek között legalább 19,2 milliárd eurót különítve el a keleti szomszédosság projektjeire a 2021 és 2027 közötti időszakra;
7. kitart amellett, hogy az oktatási reformokat gondosan elő kell mozdítani olyan kulcsfontosságú programok végrehajtása révén, mint az Erasmus+, a Kreatív Európa és az Európai horizont, annak megelőzése érdekében, hogy a keleti partnerség országában az oktatási rendszerek és a munkaerő-piaci kereslet viszonylatában zavarok keletkezzenek;
8. felhívja az EU-t, az uniós tagállamokat és a keleti partnerországokat, hogy a keleti partnerség 4. platformja („Mobilitás és emberek közötti kapcsolatok”) keretében erősítsék meg az emberek közötti kapcsolatokat, és ismerjék el a határokon átnyúló mobilitás fontosságát;
9. hangsúlyozza a multilateralizmus, a stratégiai prioritások, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos kulcsfontosságú nemzetközi kötelezettségvállalások és célkitűzések, többek között a fenntartható fejlesztési célok, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend és a Párizsi Megállapodás előmozdításának fontosságát;
10. nem ért egyet azokkal a nézetekkel, amelyek szerint az oktatási és képzési célú digitális technológiák általában erősítik a gazdaság és az oktatás közötti szinergiát, és hogy az oktatási és képzési intézmények által információs és kommunikációs technológiákba eszközölt beruházások gyümölcsöző eredményeket hoznak; hangsúlyozza, hogy az IKT-kat integrálni kell az oktatási és tanulási folyamatokba, és modellváltást kell végrehajtani, az oktatás tudásközvetítő szerepéről áttérve a közös tudásalkotásra; ennek átalakulások széles körét kell magában foglalnia, többek között fokozni kell az iskolák és a tanárok autonómiáját; új, hibrid tanulási formákra van szükség, és jelentős reformokat kell bevezetni a diákok értékelése terén, eközben a személyes tanulást mindig előnyben részesítve, mivel az iskolák pásztori szerepet biztosítanak, amelyet online reprodukálni nem lehet;
11. hangsúlyozza, hogy a keleti partnerség országainak javítaniuk kell oktatási rendszereik minőségén, különösen gondoskodva a tanárok átképzéséről és az oktatási rendszernek a digitális kornak megfelelő korszerűsítéséről; elismerését fejezi ki Grúziának, ez az ország ugyanis a 2018-2023 közötti időszakra szóló oktatási reformtervével élenjáró példát mutatott, összehangolva a grúz oktatási rendszert az európai normákkal, különös hangsúlyt fektetve a középiskolákra és a szakképzési központokra;
12. felhívja az EU-t, az uniós tagállamokat és a keleti partnerországokat, hogy stratégiáikat továbbfejlesztve és fokozva befektetéseiket az oktatási és képzési rendszerekbe biztosítsanak magas teljesítményű, hozzáférhető és inkluzív oktatást, ideértve a szakoktatást és -képzést, az egész életen át tartó tanulást, a továbbképzést és az átképzést is, támogassák különösen a munkavállalókat és a munkanélkülieket, és maradéktalanul használják ki az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségeket, hangsúlyt fektetve a körforgásos gazdaság előnyeire, valamint figyelembe véve a digitális és a zöld kompetenciákra vonatkozó követelményeket is;

13. felhívja az EU-t, tagállamait és keleti partnereit, hogy e célok elérése érdekében biztosítsanak jobb infrastruktúrát, konnektivitást és digitális berendezéseket, képezzék ki a tanárokat e technológia használatára és a digitális módszerek alkalmazására, valamint mozdítsanak elő magas színvonalú tanulási tartalmakat, felhasználóbarát eszközöket és biztonságos platformokat, amelyek tiszteletben tartják a magánéletet és az etikai normákat, és megerősítik az ellenálló képességet a kibertényezésekkel szemben;
14. megjegyzi, hogy az oktatási és tanulási mobilitás elősegíti a kulcsfontosságú kompetenciák és tapasztalatok fejlesztését, amelyek a munkaerőpiacon és általában a társadalomban való aktív részvétel szempontjából alapvető fontosságúak, és hangsúlyozza a diplomák kölcsönös elismerésének jelentőségét e mobilitás fokozása érdekében; hangsúlyozza e tekintetben, hogy az Erasmus+ (2014-2020) – az oktatás, a képzés, az ifjúság és a sport területére vonatkozó kiemelt uniós program – kulcsfontosságú hozzájárulást jelentett az „Oktatás és képzés 2020” programhoz, több mint négy milliárd európai számára biztosítva lehetőséget a külföldi tanulásra, képzésre és tapasztalatszerzésre, a gyakorlatba ültetve át ezáltal az egész életen át tartó tanulás elvét; felhívja a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy miként lehetne fokozni a keleti partnerség országaiból származó fiatal diákok és munkavállalók részvételét uniós mobilitási projektekben, többek között önkéntes tevékenységekben;
15. megjegyzi, hogy az Erasmus+ program féldíós értékelése rávilágított arra, hogy a mobilitás pozitív hatást gyakorol a tanulók bizalmára, függetlenségére, társadalmi és azt követően munkaerőpiaci integrációjára, és hozzájárul az európai identitás kialakításához; hangsúlyozza, hogy az emberek közötti kapcsolatokat bővíteni kell, az Erasmus+ program szélesebb körű alkalmazásával erősítve a kölcsönös tanulást a tagállamok és keleti partnereik polgárai között és fokozva a kulturális cserekapcsolatokat;
16. megjegyzi, hogy az Előcsatlakozási Támogatási Eszköznek nemcsak pénzügyi támogatást kell nyújtania, hanem egyértelmű keretet is biztosítania kell a szociális, foglalkoztatási és munkaerő-piaci integrációs politikák számára annak érdekében, hogy felkészítse a partnereket a jövőbeli európai uniós tagságra és támogassa csatlakozási folyamatukat;
17. kitarthat, hogy a globalizált oktatási, képzési és foglalkoztatási környezetben alapvető fontosságú, hogy a fiatalok Európában mindenütt a lehető legjobban éltsenek minden tanulási lehetőséggel; üdvözlé az Bizottság javaslatát, amely szerint az Erasmus+ utódprogramjának – „Erasmus” – a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló költségvetése emelkedjen a kétszeresére, azaz 30 milliárd euróra, és kapjon nagyobb hangsúlyt a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek bevonása;
18. felhívja az EU-t, az uniós tagállamokat és a keleti partnerországokat erőfeszítéseik fokozására annak érdekében, hogy segítsék az alacsonyan képzett felnőtteket az írás-olvasási, számolási és digitális készségek minimális szintjének elsajátításában, például célzott pénzügyi ösztönzőket és moduláris tanulási lehetőségeket kínálva a képzésben való részvétel bátorítása érdekében;
19. felhívja az EU-t, az uniós tagállamokat és a keleti partnerországokat, hogy nyújtsanak segítséget az ikerintézmény-alapú együttműködési eszköz projektjeihez, egyrészt szakértelmet bocsátva rendelkezésre (a keleti partnerség államainak közigazgatása részéről is), másrészt bizonyos tevékenységek révén, amelyek között szerepelnek műhelytalálkozók, képzések, szakértői missziók, tanulmányi látogatások, szakmai gyakorlatok és tanácsadás a munkaerőképzésre vonatkozóan különféle területeken, különösen a digitális, körforgásos és zöld gazdaságokban;
20. felhívja az EU-t, az uniós tagállamokat és a keleti partnerországokat, hogy hozzanak létre célzott keleti partnerségi programokat szakosodott egyetemeken, valamint hívják életre az európai értékekre és a állampolgárságra, a jó kormányzásra, a közigazgatásra és a korrupció felszámolására összpontosító online képzések elektronikus oktatási platformját a keleti partnerség országaiban;
21. támogatja az EU és a keleti partnerség országai közötti tudományos és oktatási együttműködés megerősítését, beleértve a keleti partnerségen belüli együttműködést, valamint a régió tudományos és kutatási kiválósági központjait támogató regionális programok létrehozását;
22. felhívja az EU-t, az uniós tagállamokat és a keleti partnerországokat azon bevált gyakorlatok megosztására, hogy miként lehet kezelni a magasan képzett és szakképzett munkavállalók országok közötti mozgását, lefektetve ezáltal a kiegyensúlyozott „agyáramlás” feltételeit, és megelőzve a fiatal és képzett munkaerő távozását, ami károsan hat származási országuk gazdasági növekedésére és fejlődésére;

23. ösztönzi a Bizottságot az uniós tagállamokkal és a keleti partnerség országaival folytatott együttműködésre annak érdekében, hogy teljesüljenek az „Oktatás és képzés 2020” program keretében kitűzött célok, azaz: a gyermekek legalább 95 %-a részesüljön kisgyermekkorú nevelésben, a gyermekek kevesebb mint 10 %-a hagyja el az oktatást és a képzést korán, a 30 és 34 év közötti felnőttek körében a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya legalább 40 % legyen, a 25 és 64 év közötti felnőttek legalább 15 %-a (bármely adott pillanatban) részt vegyen az egész életen át tartó tanulásban, a 18 és 34 év közötti felnőttek körében a felsőoktatásban diplomát szerzettek legalább 20 %-a, illetve az alapfokú szakmai képesítést szerzettek legalább 6 %-a rendelkezzen valamilyen külföldi oktatási-képzési háttérrel, a 20 és 34 év közötti felnőttek körében pedig az oktatást 1-3 évvel korábban elhagyók legalább 82 %-a rendelkezzen felső középfokú vagy annál magasabb végzettséggel;
24. elégedetten nyugtázza, hogy a gazdasági nehézségek ellenére a keleti partnerség valamennyi országa megvalósította a gyermekek beiskolázását, és sikerült megtartaniuk is őket az oktatásban;
25. felhívja az EU-t, az uniós tagállamokat és a keleti partnereket, hogy a bolognai folyamat végrehajtásának részeként és az Európai Unió Alapjogi Chartájával összhangban óvják meg a tudományos élet szabadságát; emlékeztet ezzel összefüggésben arra, hogy az intézményi autonómia tekintetében a felsőoktatási tevékenységeknek szabályozási modellre van szükségük;
26. felhívja az EU-t, az uniós tagállamokat és a keleti partnereket, hogy már fiatal kortól kezdve fejlesszék az alapvető digitális készségeket és képességeket, és dolgozzanak ki vonzó felsőoktatási tanterveket, növelve a későbbi digitális szakemberek számát és egyúttal biztosítva, hogy mind a digitális tanulmányok, mind a szakmai életút során különös figyelmet kapjon az esélyegyenlőség és a nemek közötti egyenlőség;
27. felhívja az EU-t, az uniós tagállamokat és a keleti partnereket, hogy fordítsanak különös figyelmet a hátrányos helyzetű, megkülönböztetéssel szembesülő és marginalizált csoportok szükségleteire az oktatásban, biztosítva azt is, hogy az online tanulási környezetben ne váljanak kétszeres kirekesztés áldozataivá;
28. hangsúlyozza, hogy konfliktushelyzetekben és -övezetekben is biztosítani kell az oktatáshoz való jogot, és e tekintetben különösen fontosnak tartja az iskolák védelmét annak érdekében, hogy a fenyegetésekkel és a válságokkal szemben biztonságos menedéket nyújthassanak a gyermekek számára; felhívja a figyelmet arra, hogy az oktatás kritikus lépés a válságciklus megtörésében, és csökkenti a jövőbeli konfliktusok valószínűségét;
29. felhívja az EU-t, az uniós tagállamokat és a keleti partnereket, hogy csökkentsék a nemek közötti igazságtalan különbségeket, valamint a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó új stratégiával (2020-2025) összhangban mozdítsák elő az e szempontból érzékenyebb oktatást az iskolákban, a nemek egyenlőségét tisztelő munkahelyi kultúra kialakítására törekedve, valamint hozzájárulva a megkülönböztetés valamennyi formája – többek között a nemi sztereotípiák – elleni küzdelem sikeréhez;
30. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány okozta válság alatt eddig sohasem látott mértékben terjedt el a technológia alkalmazása az oktatásban, a képzésben és a munkavégzésben, döntő fordulatot hozva és jelentősen megváltoztatva az oktatási környezetet, ezért a tanulások megfelelő levonása érdekében szorosabbra kell vonni az európai szintű együttműködést; hangsúlyozza, hogy a válság miatt ugyan keletkeztek fennakadások az internet-hozzáférés és az online lehetőségek terén, ugyanakkor alkalmat is teremtett ahhoz, hogy az oktatási és képzési rendszereket a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló digitális oktatási cselekvési tervvel összhangban hozzáigazítsuk a digitális kor követelményeihez;
31. hangsúlyozza, hogy a „hagyományos” és a „személyes” tanításhoz viszonyítva minden technológiának kiegészítő jellegűnek kell lennie, és felhívja a figyelmet arra, hogy sokan – különösen gyermekek – az elektromos áramhoz, az internethez vagy a számítógéphez való hozzáférés hiányában, illetve a szükséges digitális készségek híján nem tudták követni az online tanórákat;
32. felhívja az EU-t, az uniós tagállamokat és a keleti partnereket, hogy fokozzák az érdekelt felek – többek között civil társadalmi szereplők, munkáltatói szövetségek, szakszervezetek, szociális partnerek, felsőoktatási intézmények, képzési központok és munkaügyi ügynökségek – közötti szinergiákat és koordinációt, és vonják be őket intézkedéseik tervezésébe és végrehajtásába egyaránt, azonosítva és felszámolva az eltéréseket a munkaerőpiaci igények, illetve az oktatási és képzési rendszereik által kínált diplomák és szakmai készségek között;
33. kiemeli, hogy a Demokráciáért Európai Alapítvány (EED) és a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze (EIDHR) fontos szerepet játszik a keleti partnerség országaiban, eszközöket és ismereteket biztosítva a fiatalok számára az aktív polgári szerepvállaláshoz, jobb jövőt kínálva nekik és hazájuk számára egyaránt; felhívja a Bizottságot, az EKSZ-t, a tagállamokat és a keleti partnereket, hogy támogassák az EED és az EIDHR munkáját, és teljes mértékben használják ki a keleti partnerekkel a demokratikus oktatás területén folytatott együttműködésben és szinergiákban rejlő lehetőségeket;

34. hangsúlyozza, hogy oktatási és képzési rendszereink időállósága szempontjából kulcsfontosságú a szoros együttműködés az oktatási és képzési szolgáltatók és az üzleti szféra között; emlékeztet arra, hogy az átlépés az iskolából a munka világába akkor lehet hatékony, ha az üzleti szféra és a felsőoktatási intézmények egymással összefogva kiigazítják a tanterveket, szakmai gyakorlatokat és mentorálást biztosítanak, mindvégig megőrizve az oktatási és képzési intézmények autonómiáját; ösztönzi a köz- és magánszféra közötti partnerségek előmozdítását egyrészt a fiatalok képzése, másrészt a munkaerő jövőben szükséges készségeivel kapcsolatos munkáltalói elvárások közvetítése érdekében;
35. felhívja a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy mely módszerekkel építhetik be az uniós tagállamok és keleti partnereik már fiatal kortól a vállalkozói szellemet az oktatásba, és miként fokozhatják a fiatal vállalkozók támogatását;
36. hangsúlyozza, hogy a keleti partnerországok oktatási és képzési rendszereinek korszerűsítése – a keleti partnerségi politika alapelveivel összhangban – kézzelfogható előnyökkel jár polgáraik számára, mivel megelőzi a szellemi tőke elvesztését és erősíti a gazdaság ellenálló képességét;
37. megjegyzi, hogy az intelligens, átlátható, egyértelmű és kiszámítható szabályok szerint működő és a lehető legkevésbé bürokratikus, üzletbarát környezet elengedhetetlen a vállalkozói szellem, a kezdő vállalkozások és az innováció előmozdításához, és hogy ezzel párhuzamosan a korrupció elleni küzdelem és a verseny védelme biztosíthatja a pályakezdő fiatal vállalkozók számára olyannyira szükséges gazdasági lehetőségeket;
38. felhívja a Bizottságot, hogy vállaljon proaktívabb szerepet a digitális oktatás terén bevált gyakorlatok azonosításában, megosztásában és továbbfejlesztésében, valamint egy új európai digitális oktatási központ létrehozásával erősítse meg az együttműködést valamennyi érdekelt fél között, nemzeti, regionális és helyi szinten egyaránt;
39. hangsúlyozza, hogy kísérleti projektet kell indítani, amelynek célja a keleti partnerség nyitott tudományos és innovációs központjának (a keleti partnerség államaiban működtetendő tematikus kompetenciaközpontokból álló hálózatnak) a létrehozása, amely kutatási és innovációs támogatást és szolgáltatásokat nyújt majd;
40. megjegyzi, hogy bár elsődlegesen továbbra is az uniós tagállamok felelősek oktatási és képzési rendszereikért, az EU már most kulcsszerepet játszik erőfeszítéseik támogatásában és kiegészítésében, különösen az Európai Szakképzés-fejlesztési Központon (Cedefop) keresztül;
41. felhívja a Bizottságot, hogy szorosabban kövesse nyomon az uniós alapok ifjúságra gyakorolt hatásait, és az ifjúsággal kapcsolatos megfontolásokat érvényesítse az uniós költségvetésben és a makrogazdasági politikában;
42. bátorítja a Bizottságot és az európai felsőoktatási térségben részt vevő valamennyi országot, hogy a Tanács 2018. november 26-i ajánlásával összhangban, valamint más fórumokon, nevezetesen a bolognai folyamatban és a lisszaboni elismerési egyezményben már elért vívmányokra támaszkodva fokozzák a felsőfokú diplomák és felső középfokú bizonyítványok, valamint a külföldi tanulmányi időszakokban elért eredmények 2025-ig megvalósítandó automatikus és kölcsönös elismerésére irányuló erőfeszítéseiket; felszólít minden részt vevő országot, hogy Európában mindenütt számolják fel a tanulás akadályait, és mindenki számára mozgósítsák elő az innovatív és inkluzív oktatást és képzést, valóra váltva ezáltal az európai felsőoktatási térséget;
43. nyomatékosan felhívja az EU-t, az uniós tagállamokat és a keleti partnereket, hogy tartsák tiszteletben a felsőoktatási képesítéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló egyezmény (a lisszaboni egyezmény) rendelkezéseit, kellő figyelmet fordítva az egyezményben részes államok illetékes hatóságára, elismerve a felsőoktatási diplomákat az Erasmus+ és más oktatási programok keretében, valamint kétoldalú együttműködésük során is;
44. felhívja az EU-t, hogy növelje tovább a keleti szomszédság országaiban élő fiataloknak nyújtott segítséget, a 2014-2016 közötti időszakban biztosított 75 millió euróról a 2017-2020 közötti időszakban 340 millió euróra növelve az oktatással és az ifjúsággal foglalkozó csomag keretében ahhoz nyújtott támogatást, hogy létrejöjjenek a fiatalok tanulásához, képzéséhez, munkájához és társadalmi szerepvállalásához szükséges feltételek; felhívja az EU-t, hogy e tekintetben még jobban bővítsé támogatását;
45. üdvözli a keleti partnerség első Európai Iskolájának megnyitását, amelyre 2018 szeptemberében, Tbilisziben került sor; emlékeztet arra, hogy a keleti partnerség számára „2020-ra kitűzött 20 cél” egyikeként ez a kiemelt iskola a keleti partnerség mind a hat országából érkező tanulók számára biztosít világszerte elismert, innovatív tantervet; felhívja az EU-t, hogy fontolja meg hasonló iskolák megnyitását a keleti partnerség más országaiban is;

46. felhívja az EU-t, az uniós tagállamokat és a keleti partnerországokat, hogy a keleti partnerségre vonatkozó nyilatkozatokban (COM(SWD)(2020)56) foglalt irányadó elveket, többek között a demokrácia, a jó kormányzás és a stabilitás elvét követve fokozzák erőfeszítéseiket az oktatás és a gazdaság közötti hatékony szinergiákban rejlő lehetőségek maradéktalan kiaknázása érdekében; tegyenek a kulturális és demokratikus oktatással kapcsolatos kezdeményezéseket a mobilitás fokozása és az emberek közötti kapcsolatok fellendítése érdekében; valamint fenntartható szociális-gazdasági fejlesztés révén erősítsék meg társadalmainkat;
47. üdvözli a fenntartható versenyképességre, a társadalmi méltányosságra és a rezilienciára vonatkozó új európai készségfejlesztési programot, mivel hozzájárul a szociális jogok európai pillérének megvalósításához, különösen az első elv esetében, amely rögzíti a minőségi és inkluzív oktatáshoz, a képzéshez és az egész életen át tartó tanuláshoz való jogot, és mind az európai zöld megállapodás, mind pedig az új uniós digitális stratégia és az új uniós ipari és kkv-stratégiák szerves részét képezi, amelyek csak akkor lesznek sikeresek, ha a munkavállalók rendelkeznek a megfelelő készségekkel;
48. megjegyzi, hogy a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2030-ig teljesítendő uniós stratégia is kiemeli a készségfejlesztés kulcsszerepét a zöld és tiszta gazdaságra való átállásban; üdvözli a Bizottság javaslatait, amelyek célja a zöld átmenet témájának fokozott megjelenítése az oktatásban;
49. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a jelenlegi, tartósan magas munkanélküliségi ráta és a fiatalok munkanélküliségi rátája továbbra is kihívást jelent számos uniós tagállamban és a keleti partnerség országaiban; hangsúlyozza, hogy több minőségi munkahelyet kell létrehozni a fiatalok számára; megjegyzi, hogy a változást kiváltó strukturális összefüggések – többek között a technológiai innovációk és a globalizáció – komoly próbatétel elé állítanak, egyaránt kínálva lehetőségeket és támasztva kihívásokat a foglalkoztatás terén; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány következményei – becslések szerint 2020-ban az uniós GDP több mint 7 %-kal csökkent, a munkanélküliségi ráta pedig 9 %-ra nőtt – a rendes körülményekhez képest még erőteljesebb, aktív munkaerő-piaci politikákat tesznek szükségessé;
50. megjegyzi, hogy a Covid19-világjárvány felgyorsította a digitális átállást, és lökést adott az oktatási paradigma fenntarthatóságának és hatékonyságának újragondolásához; megjegyzi, hogy a távmunka és a távoktatás Európaszerte tízmilliók számára vált valósággá, ugyanakkor azzal is gyakran is szembesülnünk kellett, hogy digitális felkészültségünk korlátozott, a digitális készségek tekintetében a szakadék tovább szélesedett, ráadásul új egyenlőtlenségek is kialakultak, a világjárvány azonban mindezzel együtt hozzájárult digitális felkészültségünk újragondolásához, mert rávilágított azokra a teendőkre, amelyekre a digitális területen jobban oda kell figyelnünk;
51. hangsúlyozza, hogy az EU immár lefektette az új készségfejlesztési programra való átállás alapjait, de még egyértelmű keretet kell rendelkezésre bocsátania a kettős átállást előmozdító munkahelyek számára, helyre kell állítania a Covid19-világjárvány által szétzilált társadalmi-gazdasági viszonyokat, meg kell erősítenie a fenntartható versenyképességet, demokráciát és esélyegyenlőséget kell biztosítania, és ki kell építenie az EU rezilienciáját;
52. ragaszkodik a gazdasági és társadalmi fejlődés megerősítéséhez a megnövekedett hálózati összekapcsoltság és regionális fejlesztési, mezőgazdasági és vidékfejlesztési, valamint szociális és foglalkoztatási politikák révén, a környezetvédelem megerősítése, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliencia növelése, a karbonszegény gazdaságra való átérés felgyorsítása, valamint a digitális gazdaság és társadalom fejlesztése céljával;

ÁLLÁSFOGLALÁS

„Az energiahatékonyság, a diverzifikáció és a függetlenség felé; az európai energiapolitika megerősítéséhez és az energiabiztonsági fenyegetések leküzdéséhez szükséges kapacitásigények kezelése a keleti partnerségben”

(2021/C 361/03)

Az Euronest Parlamenti Közgyűlés,

- tekintettel „A keleti partnerségre vonatkozó szakpolitika 2020 után” című, 2020. május 11-én elfogadott tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel az Európai Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „A keleti partnerségre vonatkozó szakpolitika 2020 után: A reziliencia erősítése – a mindenki számára előnyös keleti partnerség” című, 2020. március 18-i közös közleményére;
 - tekintettel a keleti partnerség 2017 novemberében Brüsszelben tartott csúcstalálkozóján jóváhagyott, 2020-ig elérendő hűsz célt tartalmazó dokumentumra;
 - tekintettel az Európai Unió által ratifikált Párizsi Megállapodásra, amelynek a keleti partnerség országai is részes felei;
 - tekintettel az EU és Grúzia, Moldova és Ukrajna közötti társulási megállapodásokra és különösen azok energiaügyi együttműködésre vonatkozó rendelkezéseire;
 - tekintettel az EU és Örményország közötti átfogó és megerősített partnerségi megállapodásra és különösen annak energiaügyi együttműködésre vonatkozó rendelkezéseire;
 - tekintettel az Energiaközösséget létrehozó szerződésre, amelynek az előbbi három társult ország szerződő félként, Örményország pedig megfigyelőként részese;
 - tekintettel az EU és Azerbajdzsán közötti partnerségi és együttműködési megállapodásra és különösen annak az energiára vonatkozó rendelkezéseire, valamint a megerősített partnerségi megállapodás megkötésére irányuló, jelenleg folyamatban lévő tárgyalásokra;
 - tekintettel a keleti partnerség 3. tematikus platformja (összekapcsoltság; energiahatékonyság; környezetvédelem és éghajlatváltozás) és különösen az energiabiztonság által végzett munkára;
 - tekintettel az Euronest Parlamenti Közgyűlésnek a Trio Plus 2030 stratégia jövőjéről és a jövőbeni keleti partnerség felépítéséről szóló, 2019. december 9-i állásfoglalására;
- A. mivel az energiabiztonság az uniós tagállamok és a keleti partnerországok nemzetbiztonságának egyik alapvető eleme; mivel az összekapcsoltság növelése, a hazai megújulóenergia-kapacitások kiépítése és az energiahatékonyság kulcsfontosságú az energiabiztonság fokozása, az erőfőlényben lévő szállítóktól származó behozataloktól való függőség korlátozása, valamint a régió társadalmi, gazdasági és politikai stabilitásának előmozdítása szempontjából;
- B. mivel az Európai Unió mindig készen áll tartós és erős két- és többoldalú kapcsolatok kialakítására a keleti partnerországokkal, különösen energiaügyi kérdésekben; mivel e partnerség alapját közös értékek és szabályok, kölcsönös érdekek és kötelezettségvállalások, valamint megosztott tulajdon és felelősség képezik, és az a célja, hogy kézzelfogható eredményeket szolgáltasson a régió polgárai számára, többek között az energiahatékonyság területén;
- C. mivel a Párizsi Megállapodás maradéktalan megvalósítása az EU és a keleti partnerországok közös kötelezettségvállalása; mivel az éghajlatváltozás olyan kérdés, amelyet nem lehet figyelmen kívül hagyni; mivel a környezet védelme és az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség egész régióban történő megerősítése érdekében „zöld” beruházásokkal kell támogatni az energiahatékonyságot és a települési infrastruktúrát; mivel a tiszta energiára való átállás, a gazdaság szénmentesítése és a megújuló energiaforrások használatának ösztönzése a legtöbb esetben egyúttal hozzájárul az energiabiztonság növeléséhez is;

- D. mivel a legtöbb európai ország legnagyobb energiaszállítója az Oroszországi Föderáció, és e kártyát gyakran játsszák ki politikai nyomás és befolyás gyakorlása céljával; mivel az EU és Oroszország közötti diplomáciai kapcsolatok a közelmúltban olyan fordulatokat vettek – különösen Alekszej Navalnij bebörtönzése és európai diplomatáknak éppen Joseph Borrell főképviselő/alelnök és Szergej Lavrov orosz külügyminiszter találkozására időzített kiutasítása Oroszországból –, amelyek megkérdőjelezik Oroszország partneri megbízhatóságát; mivel az orosz gáztól való jelentős függőség veszélyezteti az Európai Unió és partnerei energiabiztonságát és gazdasági stabilitását;
- E. mivel az energiabiztonság és a tiszta energiára való áttérés a keleti partnerség 2020 utáni időszakra szóló öt hosszú távú szakpolitikai célkitűzés közül kettő szerves részét képezi;
- F. mivel a keleti partnerországok maguk is folyamatosan korszerűsítik energiaügyi szabályaikat és infrastruktúráikat, valamint politikákat vezetnek be a megújuló energiaforrásokra és az energiahatékonyságra vonatkozóan, ugyanakkor a folyamatos uniós támogatás is nélkülözhetetlen mind a technikai segítségnyújtás és a végrehajtás nyomom követése, mind pedig a szükséges beruházási keretfeltételek megteremtése tekintetében;
- G. mivel a keleti partnerországokban az EU és tagállamai által nyújtott támogatás fontos szerepet játszott az energiahatékonyság javításában és a megújuló forrásokból származó energia termelésének kialakításában, többek között az épületek energiahatékonyságával, a távfűtéssel, a városi közlekedéssel, a közvilágítással, a megújuló energiával (a nap- és a vízenergiával vagy a biomasszával) és más területekkel kapcsolatos projekteknek köszönhetően, amelyeket többek között a Szomszédügyi Beruházási Platform, a kelet-európai energiahatékonysági és környezetvédelmi partnerség (E5P) vagy a Polgármesterek Szövetsége finanszírozott; mivel a keleti partnerországokban az uniós tagállamokhoz képest továbbra is jelentős mozgástér áll rendelkezésre az energiahatékonyság növelésére és a megújuló energia kiaknázására;
- H. mivel a régió belüli összeköttetések kiépítéséhez és az érintett országok energiabiztonságának javítására szolgáló infrastruktúra korszerűsítéséhez hozzájárultak az EU és más partnerek által támogatott projektek, például a Románia-Moldova gáz- és villamosenergia-összeköttetés, az Örményország-Grúzia villamosenergia-összeköttetés vagy a Déli Gázfolyosó (beleértve a releváns rendszerösszeköttetést);
- I. mivel az energiaszegénység továbbra is jelentős kihívást jelent a keleti partnerországok számos háztartása számára;
- J. mivel az európai zöld megállapodás részeként az EU a keleti partnerség keretében erős környezetvédelmi, energiaügyi és éghajlat-politikai partnerségek kialakítását tervezi; mivel a „2020-ig megvalósítandó 20 cél” kezdeményezés folytatásaként a 2021-2030-as időszakra is új célokat kell meghatározni a keleti partnerség számára;
- K. mivel a legtöbb becslés szerint a világ fossziliztűzelőanyag-tartalékai 2060-ig elapadnak; mivel e szempontnak is arra kell ösztönöznie az EU-t és valamennyi partnerét, hogy energiaszerkezetük diverzifikálására törekedjenek, nagyobb figyelmet szentelve a megújuló energiaforrásoknak;
- ismételten kifejezésre juttatja, hogy támogatja az EU és a keleti partnerek közötti fokozott energiaügyi együttműködést és testre szabott stratégiák kidolgozását, megerősítve az együttműködést és az integrációt – ha ezt a partnerországok az energiabiztonságuk és ellenálló képességük fokozása érdekében igénylik –, és egyúttal védve a környezetet, hozzájárulva az éghajlat-politikai célok eléréséhez, és a 2030-ig tartó időszakra szóló Trio Plus stratégia keretében előmozdítva a társult országok integrációját az európai energiapiacra; létfontosságúnak tekinti, hogy a tagállamok a nyitott, biztonságos és versenyképes európai energiapiac megteremtése érdekében együttműködjenek szomszédjaikkal és partnereikkel az energiapolitika végrehajtása terén;
 - hangsúlyozza, hogy az európai zöld megállapodással összhangban fokozni kell a dekarbonizációval és a környezetvédelemmel kapcsolatos erőfeszítéseket, valamint ambiciózus éghajlat- és környezetvédelmi politikákat kell folytatni, különösen a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy a keleti partnerországokat széles körben vonja be az uniós ágazati politikákba és különösen az európai zöld megállapodásba; kéri egyrészt átfogó szabályozási keret bevezetését e tekintetben, lehetővé téve és megkönnyítve a hozzáférést a finanszírozáshoz és más ösztönző mechanizmusokhoz, másrészt az energiapolitikai intézkedések végrehajtásának javítását; ösztönzi a keleti partnereket, hogy tüzzenek ki 2030-ig és 2050-ig elérendő konkrét célokat a megújuló energia és az energiahatékonyság tekintetében;
 - ismételten leszögezi, hogy mind az Európai Unió, mind partnerországai valamennyi polgára számára megbízható, biztonságos, független, környezeti szempontból fenntartható és megfizethető energiát kell biztosítani;

4. elismeri, hogy a keleti partnerországok jelentős erőfeszítéseket tettek és komoly eredményeket értek el a széles körben elterjedt korrupció elleni küzdelem terén; úgy véli azonban, hogy a korrupcióval kapcsolatban még mindig számos tennivaló van, ezért felhívja az illetékes hatóságokat, hogy fokozzák a korrupció felszámolására, a jogállamiság megerősítésére és a jó kormányzás előmozdítására irányuló intézkedéseiket, amelyek szilárdabb alapokat teremthetnek a keleti partnerségre vonatkozó, a 2020 utáni időszakra szóló politikában előírt ágazati reformokhoz, többek között az energiaágazatban is;
5. ismételten emlékeztet az energiaágazatból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének fontosságára; úgy véli, hogy az energiabiztonság és -hatékonyság előmozdítása, az energiaszegénység leküzdése és a megújulóenergia-ágazat fejlődésének biztosítása érdekében szorosabbra kell vonni az együttműködést az EU és a keleti partnerországok között;
6. megjegyzi, hogy a keleti partnerországok energiaintenzitása továbbra is jelentősen meghaladja az uniós átlagot, ezekben az országokban tehát hatalmas energiamegtakarítási lehetőségek rejlenek; megjegyzi, hogy az energiahatékonyság növelése és az energiaszegénység csökkentése szorosan összefügg egymással; hangsúlyozza olyan nemzeti épületfelújítási politikák, valamint szabályozási és intézményi keretek bevezetésének, fenntartásának és végrehajtásának fontosságát, amelyek minimumkövetelményeket határoznak meg az épületek energiahatékonysága tekintetében, ösztönzést biztosítanak épületek felújításához, valamint – adott esetben energiahatékonysági minimumkritériumok közbeszerezésekben történő előírása révén is – előmozdítják az ágazatok és a kkv-k energiahatékonyságát és az energetikai infrastruktúrák optimalizálását, valamint garantálják a fogyasztók megfelelő tájékoztatását, többek között biztosítva az energiafogyasztás pontos mérését; hangsúlyozza, hogy az állami épületállomány keleti partnerországokkal együttműködésben történő felújítására irányuló uniós finanszírozás feltételeként fontolóra kell venni energiahatékonysági minimumkövetelmények bevezetésének lehetőségét;
7. megjegyzi, hogy a megújuló energiaforrások fejlesztése a tiszta energiára való átállás, a versenyképesség és az energiafüggetlenség szempontjából létfontosságú, és egyúttal a helyi munkahelyteremtéshez is hozzájárul; üdvözlí a megújuló energiával foglalkozó regionális hálózat létrehozását, amelyet a keleti partnerség energiabizottságában Litvánia és Grúzia vezet; ösztönzi hasonló két- vagy többoldalú hálózatok uniós támogatással történő létrehozását a keleti partnerországok és az uniós tagállamok között;
8. hangsúlyozza, hogy az EU és a keleti partnerországok független és biztonságos energiaágazatának biztosítására szolgáló beruházásokat a megújulóenergia-ágazatba történő tartós befektetésekkel is alá kell támasztani;
9. hangsúlyozza, hogy javítani kell a keleti partnerországok és a transzeurópai energiahálózatok közötti összeköttetéseket és erős, határokon átnyúló infrastruktúrát kell kiépíteni, mindenekelőtt maradéktalanul teljesítve a „2020-ig elérendő 20 cél” keretében korábban meghatározott célkitűzéseket; kéri, hogy az összeköttetési projektek technikai kapacitásának kiépítése továbbra is részesüljön támogatásban; ösztönzi diverzifikált útvonalak használatát és a Fekete-tenger partvidékének összeköttetését uniós tagállamokkal;
10. üdvözlí a Déli Gázfolyosó működőképessé tételét, ami a diverzifikáció és gazdasági lehetőségek szempontjából egyaránt jelentős előnyöket kínál; üdvözlí a az Adriai-gázvezetéken keresztül történő első gázszállítást és a kereskedelmi műveletek megindulását⁽¹⁾; hangsúlyozza, hogy Kelet- és Közép-Európát össze kell kapcsolni a Déli Gázfolyosóval; üdvözlí a Románia és a Moldovai Köztársaság közötti Iasi-Ungheni gázvezeték működőképessé tételét, ami növeli az ellátás diverzifikációját és jelentősen javítja a régió energiabiztonsági helyzetét;

⁽¹⁾ Az Adriai-tengeren áthaladó csővezeték (TAP) 2020. november 15-én kezdte meg működését. Az első gázszállítvány a Nea Mesimvria és a DESFA rendszer-összeköttési ponton keresztül érkezett Görögországba és Bulgáriába, valamint a Melendugno és az SNAM Rete Gas (SRG) rendszer-összeköttési ponton keresztül Olaszországba. A Déli Gázfolyosó bővítése az alábbiak kiépítését jelenti: az Azerbajdzsánban és Grúzián áthaladó dél-kaukázusi gázvezeték (SCPX) tekintetében 428 km új (48 inch átmérőjű) csővezeték Azerbajdzsánban, valamint 59 km új (48 inch átmérőjű) csővezeték és 2 új kompresszorállomás Grúziában; a Transzanatóliai gázvezeték (TANAP) tekintetében 1 340 km (56 inch átmérőjű), 34 km (36 inch átmérőjű) csővezeték és 476 km (48 inch átmérőjű) csővezeték Törökországban; továbbá az Adriai-gázvezeték (TAP) tekintetében 878 km (48 inch átmérőjű) csővezeték Görögországban, Albániában és Olaszországban.

11. üdvözlí a fekete-tengeri szállítóvezeték fejlesztését, és kéri, hogy az éghajlat- és energiapolitikai célok eléréséhez szükséges infrastruktúra biztosítása érdekében fordítsanak nagyobb figyelmet a villamosenergia-hálózatok összekapcsolására, valamint intelligens hálózatok fejlesztésére és finanszírozására; hangsúlyozza, hogy a villamosenergia-hálózatok biztonsága az energiabiztonság egyik kulcsfontosságú vonatkozása, és kéri az uniós támogatás fokozását olyan keleti partnerek esetében, amelyek önként erőfeszítéseket tesznek rendszereiknek az európai kontinentális energiahálózattal (ENTSO-E) történő szinkronizálása érdekében;
12. elismeri, hogy az EU a szénmentesítés és az összekapcsoltság előmozdítása érdekében, más nemzetközi szereplőkkel egyeztetve és együttműködve jelentős pénzügyi és technikai támogatást nyújt a keleti partnerek számára; üdvözlí különösen az EU4Energy kezdeményezés és az átalakulóban lévő nyugat-balkáni és ukrainai széntermelő régiókra irányuló kezdeményezés keretében végzett munkát, a Szomszédcsági Beruházási Platform égisze alatt megvalósuló beruházásokat és szakpolitikai alapú hiteleket, az E5P-partnerség és a Polgármesterek Szövetsége tevékenységeit, valamint az Európai Beruházási Bank és más nemzetközi pénzügyi intézmények keretében folyósított hitelekhez nyújtott uniós költségvetési garanciákat;
13. bátorítja a keleti partnerországokat, hogy működjenek együtt az uniós tagállamokkal az EU-ban rendelkezésre álló energiotechnológiák importja tekintetében, és osszák meg egymással az energiapolitikával és az energiaigazgatással kapcsolatos bevált gyakorlatokat; kijelenti, hogy a zöld technológiák arányának növekedése érdekében tudástranszferre, valamint intézményközi átalakulásra és együttműködésre van szükség; úgy véli, hogy a közös célok eléréséhez vezető út egyik szükséges állomása az EU-ban, illetve a keleti partnerországokban működő egyetemek és kutatóközpontok közötti együttműködés megeremtése;
14. elismeri, hogy az uniós tagállamoknak és partnereiknek törekedniük kellene az energiapiac különböző szereplők számára történő liberalizálásának fokozására, és kijelenti, hogy ezt együttműködő piac létrehozásának kell kísérnie, ami minden szereplő számára jelentős előnyökkel járna;
15. hangsúlyozza, hogy az energetikai átállásnak méltányosnak, inkluzívnek és költséghatékonynak kell lennie, valamint biztosítania kell a fenntarthatóságot, az ellátás biztonságát és az energia megfizethetőségét; megjegyzi, hogy a fosszilis tüzelőanyagok jelenleg alacsony ára az árszabályozástól, a támogatásoktól és a külső költségek internalizálásától függ, ami azt jelenti, hogy az energiatakarékossági és tisztaenergia-projektekbe történő beruházások előmozdítása érdekében további ösztönzőkre lesz szükség; rámutat, hogy meg kell reformálni az energiaárzást és az adóztatást annak elkerülése érdekében, hogy a megújuló energiát más energiaformákkal szemben büntessék, és helytelen árjelzéseket adjanak a végső energiafogyasztóknak;
16. hangsúlyozza, hogy támogatni kell a fogyasztók önrendelkezését az energiatermelés, -fogyasztás, -tárolás és -értékesítés terén, szem előtt tartva, hogy ez segíthet az energiaszegénység leküzdésében is; hangsúlyozza, hogy a megújulóenergia-termelés decentralizálása növelheti a helyi energiaforrások felhasználását és a helyi energiaellátás biztonságát, valamint előmozdíthatja a közösségek fejlődését és összetartását; hangsúlyozza, hogy fel kell számolni az oligarchikus monopóliumot az energiaágazatban;
17. ösztönzi a keleti partnerországokat az energiaszegénység hathatós kezelésére – bárhol forduljon is elő –, valamint a kiszolgáltatott, különösen a távoli területeken élő fogyasztók támogatására; hangsúlyozza, hogy a nyomon követés és a politikai döntéshozatal javítása érdekében az „energiaszegénység” és a „kiszolgáltatott energiafogyasztó” fogalmát egyértelműen meg kell határozni;
18. felszólít a keleti partnerség keretében folytatott együttműködés fokozására a megújuló hidrogén előállítására és felhasználására, valamint a hidrogénre vonatkozó közös szabványok előmozdítása terén; fontosnak tartja annak biztosítását, hogy a hidrogénimport ne gátolja a szénmentesítésre irányuló törekvéseket;

19. felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy kritikus szemmel vizsgálják felül az Unió Oroszországgal folytatott együttműködését a különböző külpolitikai platformokon és olyan projektekben, mint az Északi Áramlat 2; aggodalmát fejezi ki az Északi Áramlat 2 csővezeték építése miatt, ami fokozza az EU orosz gázellátástól való függőségét, veszélyezteti az EU belső piacát, és nem áll összhangban sem az uniós energiapolitikával, sem az EU stratégiai érdekeivel; elismeri, hogy az Északi Áramlat 2 hosszú távon súlyos politikai, gazdasági és kockázati kockázatokkal jár, és felhívja az összes érdekelt felet – különösen a tagállamokban és Európában működő szereplőket –, hogy a projekt leállítása érdekében használják ki a rendelkezésre álló jogi záradékokat; ismételten hangsúlyozza Ukrajna kulcsfontosságú szerepét az európai energiaellátási hálózatban, és felszólít az Ukrajnával, e jelentős tranzitországgal folytatott együttműködés fokozására;
20. hangsúlyozza, hogy az EU-nak és a keleti partnerországoknak egységesnek kell lenniük, mert csak így állhatnak ellen a monopóliumhelyzetben levő energiaszolgáltatók visszaéléseinek; elismeri, hogy e szolgáltatók pénzügyileg megtehetik, hogy felfüggesztik egy ország energiaellátását, az azonban elfogadhatatlan, hogy ezt az egész blokkal megtegyék; felszólít az Északi Áramlat 2 építésének leállítására;
21. ismételten támogatásáról biztosítja a keleti partnereket az Oroszországi Föderációtól való energiafüggőségüknek a hazai energiatermelésük és energiahatékonyságuk fejlesztése révén történő csökkentésében, ha ugyanis energiaszükségleteik megváltoznak, ez hatással lesz a külső szállítóktól való függésükre is;
22. hangsúlyozza, hogy a keleti partnerség országainak területén állandósult konfliktusok súlyos veszélyt jelentenek az energiabiztonságra, a demokráciára és a fejlődésre; felszólít az együttműködés megerősítésére e konfliktusok megszüntetése érdekében, nevezetesen a Krím félszigeten, a Dnyeszteren túli régióban, Abháziában, Dél-Oszétiában és Hegyi-Karabahban;
23. kéri az együttműködés szorosabbá tételét a közlekedési és mobilitási ágazatban az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése érdekében; emlékeztet arra, hogy a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése mellett nagy figyelmet kell fordítani más, a környezetre és a közegészségre ugyancsak ártalmas anyagok kibocsátásának csökkentésére is; üdvözlő „Az LNG-piacok kilátásai a keleti partnerországokban” című tanulmány közzétételét; ösztönzi a keleti partnerországokat annak feltárására, hogy miként lehetne a cseppfolyósított földgázt nagyobb mértékben felhasználni a teherfuvarozásban, csökkentve a dízelolaj igénybe vételét; hangsúlyozza, hogy a cseppfolyósított földgáz használata csak átmeneti megoldás részeként jöhet számításba, amelynek célja a fenntartható és környezetbarát mobilitás, valamint a megújuló energiaforrásokat használó közlekedés kiépítése; felhívja a Bizottságot és a keleti partnerországokat, hogy fokozzák az együttműködést új mobilitási infrastruktúrák – például az elektromos járművek nagyfeszültségű töltőállomásai – fejlesztése érdekében;
24. üdvözlő, hogy a keleti partnerség energiabizottságában Lengyelország és Ukrajna vezetésével a gázzal foglalkozó munkacsoport jött létre, amely a hidrogén és zöld gázok előmozdítására, üzleti partnerségek kiépítésére és beruházások vonzására összpontosítja majd a figyelmét;
25. hangsúlyozza az átfogó adatokon és tényeken alapuló energiapolitika előmozdításának, valamint a jogszabályok érvényre juttatásának a fontosságát, és kéri az uniós támogatás növelését a keleti partnerek e területen rendelkezésre álló igazgatási kapacitásának megerősítése érdekében; kéri az európai partnerországokat, hogy az energiával kapcsolatos adataikat tegyék átláthatóbbá és hozzáférhetőbbé; felhívja a keleti partnerországokat, hogy erősítsék és védjék meg kiberbiztonságukat és kritikus energiainfrastrukturájukat;
26. emlékezteti az érintett keleti partnerországokat a társulási megállapodások, az Energiaközösség és a CEPA keretében az uniós energiaügyi rendeletek átültetése vagy közelítése tekintetében általuk tett kötelezettségvállalásokra; úgy véli, hogy a partnerországok további pénzügyi támogatását azon feltételhez kell kötni, hogy kötelezettségvállalásaikat valóban teljesítik, a szükséges reformokat végrehajtják, és az európai zöld megállapodással összefüggésben a „többért többet” elvvel összhangban még nagyobbra törő vállalatokat tesznek; elismeri az egyes keleti partnerországok által már elért eredményeket, és kéri, hogy a reformokra irányuló erőfeszítések megerősítése érdekében megfelelő intézkedések gondoskodjanak az együttműködés és a támogatás fokozásáról;

27. a csernobili katasztrófa 35. évfordulóján mély részvétét és együttérzését fejezi ki az áldozatok családjainak és minden érintett személynek, és felszólít annak biztosítására, hogy a keleti partnerországok már meglévő és a jövőben létrehozandó nukleáris létesítményei megfeleljenek a nemzetközi egyezményekben rögzített legszigorúbb környezetvédelmi és nukleáris biztonsági előírásoknak; kéri annak biztosítását, hogy a nem biztonságos energiaprojektek, például az Osztrovec atomerőmű ne válhassanak az európai villamosenergia-hálózat részévé;
 28. emlékeztet arra, hogy az EU és a keleti partnerországok közötti energiaügyi együttműködés és kereskedelem feltétele a teljeskörű együttműködés, valamint a nemzetközi és európai biztonsági termelési szabványok tiszteletben tartása, és hogy ezt az együttműködést jelenleg veszélyezteti az, hogy Belarusz nem tesz teljes mértékben eleget a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (IAEA) és az Európai Nukleáris Biztonsági Szabályozó Hatóságok Csoportja (ENSREG) által a nemrégiben üzembe helyezett Astravets-atomerőművel kapcsolatban megfogalmazott biztonságfokozó ajánlásoknak; sürgeti a belarusz hatóságokat, hogy oldják meg az erőmű működésével kapcsolatos valamennyi biztonsági problémát;
 29. utasítja társelnökeit, hogy továbbítsák ezt az állásfoglalást az Európai Parlament elnökének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a zöld megállapodásért felelős ügyvezető alelnöknek, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az energiaügyi biztosnak, az európai szomszédságpolitikáért és a bővítésért felelős biztosnak, az Európai Külügyi Szolgálatnak, az uniós tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint a kelet-európai partnerországok kormányainak és parlamentjeinek;
-

ÁLLÁSFOGLALÁS

az életminőségről az EU-ban és a keleti partnerség országaiban, ideértve a stabil egészségügyi rendszereket és a fenntartható nyugdíjreformot

(2021/C 361/04)

Az Euronest Parlamenti Közgyűlés,

- tekintettel az Euronest Parlamenti Közgyűlés 2011. május 3-i alapító okiratára,
- tekintettel a 2017. november 24-én Brüsszelben tartott keleti partnerségi csúcstalálkozó együttes nyilatkozatára, valamint a korábbi csúcstalálkozók együttes nyilatkozataira,
- tekintettel az Euronest Parlamenti Közgyűlés 2012. április 3-i, a keleti partnerséghez tartozó országok civil társadalmának megerősítéséről szóló állásfoglalására, amely foglalkozott a kormány és a civil társadalom közötti együttműködéssel, valamint a civil társadalom szerepvállalásának erősítésére irányuló reformok kérdésével is ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Parlamentnek a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, a keleti partnerségre vonatkozó, 2020. június 19-i ajánlására, amelyet a 2020. júniusi csúcstalálkozó előkészítéseként adott ki ⁽²⁾,
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője „Keleti partnerség – 20 megvalósítandó célkitűzés 2020-ig: összpontosítás a legfontosabb kiemelt kérdésekre és a kézzelfogható eredményekre” című, 2017. június 9-i közös szolgálati munkadokumentumára (SWD(2017)0300),
- tekintettel a Bizottságnak és az Európai Külügyi Szolgálatnak a keleti partnerségre vonatkozó 2020 utáni szakpolitikáról szóló, 2020. március 18-i közös közleményére (JOIN(2020)0007) és az azt kísérő, „A reziliencia erősítése – a mindenki számára előnyös keleti partnerség” című szolgálati munkadokumentumra (SWD(2020)0056),
- tekintettel a Tanács 2020. május 11-i, a keleti partnerségre vonatkozó, 2020 utáni szakpolitikáról szóló következtetéseire,
- tekintettel a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendre és különösen a 3. fenntartható fejlődési célra (egészséges élet biztosítása és a jóllét előmozdítása minden korosztály valamennyi tagjának), valamint a 4. fenntartható fejlődési célra (inkluzív, méltányos és minőségi oktatás biztosítása, valamint az élethosszig tartó tanulás lehetőségeinek elősegítése mindenki számára),
- tekintettel a Bizottság 2020. október 8-i, „A jobb megfelelés és fenntarthatóság felé: A nyugdíjrendszerek és nyugdíjreformok felülvizsgálata a keleti partnerség országaiban” című európai gazdasági vitaanyagára,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérére, különösen az időskori jövedelemre és nyugdíjakra vonatkozó 15. alapelvre,
- tekintettel a 2020. júniusi csúcstalálkozó előkészítéseként a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, a keleti partnerségre vonatkozó, 2020. június 19-i ajánlására ⁽³⁾,
- tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel arra, hogy António Guterres ENSZ-főtitkár 2020. március 23-án sürgősen felszólított a világ minden részén a globális tűzszünetre, annak érdekében, hogy a Covid19 legyőzésére lehessen összpontosítani,
- tekintettel az egyrészről az EU, másrészről Grúzia, Moldova és Ukrajna közötti társulási megállapodásokra, az EU–Örményország átfogó és megerősített partnerségi megállapodásra, valamint az EU–Azerbajdzsán partnerségi és együttműködési megállapodásra és különösen e megállapodások kereskedelemre és fenntartható fejlődésre, valamint foglalkoztatásra, szociálpolitikára és esélyegyenlőségre vonatkozó fejezeteire,

⁽¹⁾ HL C 153., 2012.5.30., 16. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0167.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0167.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0054.

- A. mivel a keleti partnerségre vonatkozó 2020 utáni szakpolitikáról szóló, 2020. május 11-i tanácsi következtetések kiemelik, hogy a reziliencia mint átfogó szakpolitikai keret megerősítése az elkövetkező években a keleti partnerség egyik fő célja lesz, többek között a környezetvédelem, az egészségügy (különösen a jelenlegi Covid19-világjárvány összefüggésében) és az emberi biztonság területén;
- B. mivel a keleti partnerségre vonatkozó 2020 utáni szakpolitikáról szóló, 2020. március 18-i közös közlemény különös hangsúlyt fektet a reziliencia megerősítésére, és előírja a fellépések fokozását az emberek egészsége és jóléte szempontjából kritikus területeken;
- C. mivel az életminőség javítása a nemzeti kormányok régóta fennálló, kifejezett és magától értetődő szakpolitikai célkitűzése, míg ennek megfelelő meghatározása és mérése kihívást jelent és gyakran nehezen megfogható;
- D. mivel az életminőség olyan tág fogalom, amely túlmutat a gazdasági növekedésen és az anyagi életkörülményeken; mivel többdimenziós jellegének megfelelően az életminőség számos mutatót ölel fel, többek között az étellel való elégedettséget, a foglalkoztatást, az egészségi állapotot, a társadalmi kapcsolatokat, a szabadidőt, az oktatást és a készségeket, a munka és a magánélet közötti egyensúlyt, a polgári szerepvállalást és a kormányzást, a környezet minőségét, valamint az emberi biztonságot és a kormányzást;
- E. mivel a keleti partnerség társulási megállapodásai és az EU–Örményország átfogó és megerősített partnerségi megállapodás mindegyike tartalmaz egy egészségügyi kérdésekkel foglalkozó fejezetet, amely a közegészségügyi normák és az emberi egészség védelmének javítása céljából számos területen együttműködést ír elő, valamint egy környezetvédelmi fejezetet, amelynek célja a szabályozás nagyfokú közelítése;
- F. mivel jelentős különbségek vannak az uniós tagállamokon és a keleti partnerség országain belül és közöttük, amint azt a társadalmi-gazdasági mutatók és a humán fejlettségi mutató is tükrözi; mivel a várható élettartam mint fő mutató a keleti partnerség országában akár hét évvel is alacsonyabb az uniós átlagnál;
- G. mivel a keleti partnerség régiójában a jelentős informális szektor, a magas munkanélküliség, az alacsony megtakarítási ráták és a hazautalásokra való nagyfokú támaszkodás kombinációja arra utal, hogy a keleti partnerség országában a társadalom nagy szegmensei kiszolgáltatottak, és a Covid19-válság miatt valószínűleg tovább fog nőni a szegénység és az egyenlőtlenségek szintje;
- H. mivel a világjárványból eredő társadalmi-gazdasági sokkok negatívan hatnak az emberek jövedelmére, fizikai és mentális jólétére, valamint a közösségek egészségének szociális összetartására;
- I. mivel a megfizethető, hatékony, hozzáférhető, fenntartható és reziliens közegészségügyi rendszerek kulcsfontosságúak a polgárok életminőségének és jólétének javításához;
- J. mivel az egészségügyi kiadások abszolút értékben és a GDP arányában is jelentősen alacsonyabbak a keleti partnerség országában, mint az EU-ban;
- K. mivel a civil társadalmi szervezetek nélkülözhetetlenek voltak és a jövőben is nélkülözhetetlenek lesznek a világjárvány hatásainak hosszú távú enyhítéséhez, és támogatásra lesz szükségük e kulcsfontosságú támogatási tevékenységek folytonosságának biztosításához a Covid19-válság gazdasági, társadalmi és egészségügyi következményeinek enyhítése érdekében;
- L. mivel a Covid19-világjárvány kritikus megvilágításba helyezte, hogy a szélesebb európai régióban fokozni kell a szükséghelyzetekre és különösen a határokon áterjedő súlyos egészségügyi veszélyekre való felkészültséget és reagálási képességeket;
- M. mivel a Covid19-válság rámutatott a zöld és digitális átállás és a gondozás támogatásának és megerősítésének fontosságára, hogy senkit se hagyjunk hátra;
- N. mivel a Covid19-válságra válaszul az EU 80 millió EUR összegű szükséghelyzeti támogatási csomagot mozgósított azonnali szükségletekre, és legfeljebb 1 milliárd EUR-t az egészségügyi rendszerek támogatására, valamint a keleti partnerség régiójának rövid és középtávú társadalmi és gazdasági helyreállítására;

- O. mivel az olyan programok, mint a „Szolidaritás az egészségügyért” uniós kezdeményezés a keleti partnerség országában rövid és középtávú segítséget nyújtanak a Covid19-válság kihívásainak kezeléséhez, és ugródeszkeként szolgálhatnak a további együttműködés felé;
- P. mivel a Covid19-válság rámutatott a közös uniós fellépés fontosságára; mivel a Parlament többek között egy európai egészségügyi reagálási mechanizmus létrehozására szólított fel annak érdekében, hogy jobban fel lehessen készülni az egészségügyi vagy higiéniai válságokra, és azokra közös és összehangolt módon lehessen reagálni;
- Q. mivel az EU elkötelezte magát egy egységes és összehangolt megközelítés mellett annak érdekében, hogy hatékonyan és szolidárisan lépjen fel a Covid19-válság kezelése során, különös tekintettel az oltóanyagok beszerzésére és bevezetésére, miközben a tagállamok továbbra is teljes mértékben felelősek maradnak közegészségügyi politikájukért, valamint az egészségügyi szolgáltatások és az orvosi ellátás megszervezéséért és biztosításáért;
- R. mivel az idősebb nők jobban ki vannak téve a szegénység kockázatának, többek között a bér- és nyugdíjkülönbségek, a munkaerőpiacon tapasztalható nemi szegregáció, a nemek között a gondozás területén tapasztalható egyenlőtlenségek, valamint a munkaidő tekintetében a nemek között megfigyelhető különbségek miatt;
- S. mivel a Bizottság és az Egészségügyi Világszervezet (WHO) Európai Regionális Irodája 2020. november 4-i közös nyilatkozatukban elismerték^(*), hogy további erőfeszítésekre van szükség a keleti partnerség országában a regionális és szubregionális egészségbiztonság javításához nyújtandó támogatásokhoz, az egészségügyi egyenlőtlenségek kezeléséhez, az egészségügyi rendszerek rezilienciájának megerősítéséhez, valamint a WHO nemzeti irodái és az uniós küldöttségek közötti együttműködés megerősítéséhez, továbbá hogy meg kell erősíteni az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) és a WHO Európai Regionális Irodája közötti partnerséget annak érdekében, hogy a régió egészében koherens stratégiai megközelítéseket biztosítsanak;
- T. mivel a kiszámítható, megfelelő és fenntartható nyugdíjrendszerek fontos szerepet játszanak a munkahely elhagyását követő jó életminőség biztosításában, a jövedelembiztonság biztosításában, a szegénység megelőzésében és az időskori egyenlőtlenségek csökkentésében;
- U. mivel a nyugdíjrendszerek kezelése továbbra is tagállami hatáskörbe tartozik az EU-n belül; mivel az EU és partnerországai között az egymástól való tanulásnak és a bevált gyakorlatok cseréjének megkönnyítése jelentős potenciállal rendelkezik a demográfiai kihívásokra adott válaszok javítására, valamint a nyugdíjrendszerek megfelelőségének és fenntarthatóságának javítására;
- V. mivel a népesség elöregedésének felgyorsulásával, a jelentős informális szektorral és az idejénymunkások nagy számával, valamint a kibontakozó gazdasági válsággal összefüggésben egyre nagyobb kihívást jelent a nyugdíjpolitikai célkitűzések megvalósítása a keleti partnerség régiójában;
- W. mivel a szociális jogok európai pillére számos rendelkezést tartalmaz a nyugdíjjogosultságokra vonatkozóan, ideértve a munkavállalók és az önálló vállalkozók járulékokkal arányos és megfelelő jövedelmet biztosító nyugdíjhoz való jogát; a nyugdíjjogosultság megszerzéséhez való egyenlő esélyhez való jogot mind a nők, mind a férfiak számára; valamint az időskori méltóságot biztosító erőforrásokhoz való jogot;
- X. mivel a gondozási gazdaságba való beruházás kiemelkedő fontosságú ahhoz, hogy mindenki számára tisztességes életet biztosítsunk, és védelmet nyújtsunk az EU-ban és a keleti partnerségben élő összes ember számára; mivel az időseket keményen sújtották a különböző betegségek, például a Covid19 által okozott szövődmények és halálesetek, és továbbra is ez e helyzet;

Életminőség

1. üdvözlö, hogy az EU a jelenlegi keleti partnerségi stratégia keretében a rezilienciára helyezi a hangsúlyt, és megjegyzi, hogy a környezetvédelem, az éghajlatváltozással kapcsolatos szociálpolitika, a nemek közötti egyenlőség, a munkavállalói jogok és a szociális védelem és különösen a tisztességes foglalkoztatás, a közegészségügy és az oktatás területén folytatott együttműködés fokozása hozzájárulna az EU-ban és keleti szomszédságában az életminőség kézzelfogható hosszú távú javulásához;

^(*) https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/international_cooperation/docs/2020_who_euro_cooperation_en.pdf

2. megjegyzi, hogy a keleti partnerség célkitűzéseinek és meglévő programjainak többsége közvetve hozzájárul az életminőség javításához, ám közvetlen hozzáadott értékük láthatósága többnyire nagyon korlátozott a polgárok számára, ezért a gazdaság- és szociálpolitikák jobb összehangolására, továbbá ezeknek a gazdaság ökológiai átalakításával való koherenciájára szólít fel, összhangban a Párizsi Jegyzőkönyvben vállalt, enyhítésre irányuló kötelezettségvállalásokkal;
3. hangsúlyozza, hogy a tisztességes megélhetés és a szociális védelemhez való hozzáférés komoly közös kihívást jelent az uniós tagállamok és a keleti partnerség országai számára, ezért a közös erőfeszítések és együttműködés kulcsfontosságú témái között kell szerepelniük;
4. felhívja az összes érdekelt felet, hogy teljes mértékben használják ki az EU és a keleti partnerség országai közötti kétoldalú megállapodások meglévő rendelkezéseiben, valamint a keleti partnerség többoldalú platformjában rejlő lehetőségeket, innovatív politikákat alkalmazva az életminőség kézzelfogható javulásának megteremtésére és mérésére, ugyanakkor növelve az ilyen konkrét intézkedések és eredmények láthatóságát;

Jól működő egészségügyi rendszerek

5. felhívja az összes érdekelt felet, hogy vonják le a Covid19-világjárvány tanulságait, és fokozzák a szükségleteken alapuló együttműködést az EU és a keleti partnerség országai között, a releváns nemzetközi szervezetek, a civil társadalom és a helyi egészségügyi szolgálatok bevonásával;
6. emlékeztet a mindenki számára elérhető, megfizethető és minőségi egészségügyi ellátás alapvető fontosságára;
7. úgy véli, hogy az állami egészségügyi rendszereknek elsősorban a kedvezményezettjeikre kell összpontosítaniuk, nem pedig a költségekre, valamint hogy megfelelő finanszírozásban kell részesülniük ahhoz, hogy megfelelő fizetéseket tudjanak biztosítani és hogy jó körülmények között működhessenek;
8. felhívja az Európai Bizottságot és a keleti partnerség kormányait, hogy programjaikban foglalkozzanak a jelenlegi válság miatt hangsúlyosabbá vált szükségletekkel, különösen annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a szociális védelmet és a foglalkoztatás megőrzését, valamint a reziliens állami egészségügyi szolgáltatásokhoz, az oktatáshoz – többek között az online tanuláshoz –, az élelmezésbiztonsághoz, továbbá a leginkább rászorulóknak számára az anyagi támogatáshoz való hozzáférést;
9. hangsúlyozza, hogy a Covid19-járvány idején egyetemes hozzáférést kell biztosítani az egészségügyi szolgáltatásokhoz és az egészségügyi infrastruktúrához, például a kórházakhoz, az ápolást-gondozást biztosító létesítményekhez, a gyógyszerekhez, a tesztekhez és az oltóanyagokhoz, valamint meg kell őrizni és meg kell erősíteni az állami egészségügyi szolgáltatásokat, és jelentősen növelni kell finanszírozásukat; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány leküzdése érdekében a globális dimenzió figyelembevétele céljából fokozni kell a WTO-n belüli közös erőfeszítéseket;
10. felszólítja az EU-t és a keleti partnerség kormányait, hogy kezeljék az egészségügyi és gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén mutatkozó egyenlőtlenségeket azáltal, hogy a 2020 utáni következő keleti partnerségi programok tervezése során és az uniós kétoldalú támogatás programozása keretében a helyi és regionális szintű egészségügyi szolgáltatások és kapacitások megerősítésére összpontosítanak;
11. felszólítja az uniós tagállamokat és a keleti partnerség országait, hogy tartsák tiszteletben az egészséghez való jogot azáltal, hogy az életkoron, fajon, etnikai hovatartozáson, nyelvi vagy társadalmi csoporton vagy szexuális irányultságon, nemi önkifejezésen, nemi identitáson vagy nemi jellemzőkön, illetve bármely egyéb okon alapuló megkülönböztetés nélkül fenntartják az egészségügyi és gondozási szolgáltatásokhoz való egyetemes és egyenlő hozzáférést;
12. kiemeli, hogy a jelenlegi világjárvány idején meg kell erősíteni a kisebbségek egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést, és hangsúlyozza, hogy a megkülönböztetés elkerülése érdekében nem szabad a kisebbségekre irányuló, világjárvány elleni korlátozó intézkedéseket bevezetni anélkül, hogy konkrét jel lenne arra, hogy szükség van ilyen különleges intézkedésekre;
13. megállapítja, hogy az intézkedések nem járhatnak negatív hatással a krónikus betegségek – például a rák – kezelésére és gondozására irányuló lehetőségekre, és a Covid19-világjárvány és annak az egészségügyi rendszerekre, valamint az államháztartásra gyakorolt hatásai ellenére is biztosítani kell ezeket;

14. megjegyzi, hogy a keleti partnerség országaiban az életminőség nemcsak alacsonyabb, mint az uniós országokban, hanem sok ember – különösen a vidéki területeken élők – számára nehézséget jelent az alapvető szociális normák elérése a rossz infrastruktúra és a megfelelő higiénés körülmények hiánya, valamint amiatt, hogy hiányoznak, vagy csak távol érhetőek el az orvosi és oktatási szolgáltatások;
15. rendszeres és strukturált információcserét és személyzeti csereprogramokat ösztönöz az egészségügyi rendszerek ellenálló képességének javítása, a kritikus egészségügyi infrastruktúrára és személyzetre nehezedő nyomás csökkentése, valamint a bevált gyakorlatokról és az intézményi felkészültségről és irányításról való kölcsönös tanulás elősegítése érdekében;
16. felszólítja az EU-t, hogy a keleti partnerség régiójának egészségügyi reformjához vegyen fontolóra kétoldalú és regionális technikai segítségnyújtási programokat a nemzeti egészségügyi rendszerek jogszabályi keretének és pénzügyi irányításának javítása, a közegészségügyi szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés elérése és az ellátás általános minőségének javítása érdekében, továbbá hogy indítson célzott vagy ágazati egészségügyi programokat, amelyek kézzelfogható hosszú távú előnyöket biztosítanak a polgárok és életminőségük számára;
17. megjegyzi, hogy a keleti partnerség országaiban az anyák halálozási aránya többszöröse az EU-beli arálynak, és sürgeti, hogy a szükséges egészségügyi reformok révén kezeljék ezt a problémát;
18. aggodalommal állapítja meg, hogy az egészségügyi ágazatban az alacsony javadalmazás és az agyelszívás potenciálisan negatív hatásokkal járhat, ideértve a jelentős társadalmi költségeket is, amelyeket a válságok – így a Covid19-világjárvány is – még tovább súlyosbítanak;
19. üdvözli a Bizottság és a WHO Európai Regionális Irodája 2020. november 4-i közös nyilatkozatát, amelyben kijelentik, hogy az emberi egészség javítása érdekében Európa-szerte közös erőfeszítésekre van szükség, és aktívan támogatni kell az országokat a legmagasabb szintű egészség és egészségvédelem elérésében; teljes mértékben támogatja a bevált gyakorlatokkal kapcsolatos további információcserét, a konzultációkat és a rendszeres strukturált párbeszédet a közös fellépések és kezdeményezések megfontolása céljából, és sürgeti a projekteket felvázoló konkrét tervek kidolgozását;
20. aggodalommal állapítja meg, hogy az előrejelzések szerint a COVAX program keretében biztosított Covid19-oltóanyagok átlagosan a keleti partnerség lakosságának mindössze mintegy 20 %-át fogják lefedni; és ösztönzi e tekintetben az EU és a keleti partnerség országai közötti további együttműködést; megismétli, hogy különösen fontos, hogy a Covid19-oltóanyagokat az egész európai régióban – többek között a keleti partnerség országaiban – haladéktalanul, egyértelmű és átlátható kritériumok alapján bocsássák rendelkezésre az oltóanyagok bevezetésének felgyorsítása érdekében; ezzel összefüggésben üdvözli egy közös uniós oltóanyag-megosztási mechanizmus létrehozását;
21. hangsúlyozza, hogy a Covid19 tekintetében nincs hatékony világjárvány-kezelés, ha nem juttatnak el gyorsan és hatékonyan megfelelő mennyiségű oltóanyagot a keleti partnerség országaiba; ennek biztosítása nélkül a vírus terjedni fog az EU-ban, mivel az emberek nagy csoportjai különböző uniós országokban dolgoznak;
22. emlékeztet arra, hogy meg kell osztani egymással az egészségügyi szükséghelyzetekre, a fertőző betegségek kitörésére és a járványokra vonatkozó összehasonlítható nemzeti adatokat, valamint hogy létre kell hozni a védőoltások kölcsönös elismerésének működőképes rendszerét;
23. elismeri, hogy építeni kell a keleti partnerség 2015. évi, a tuberkulózisról és a multirezisztens tuberkulózisról szóló első miniszeri konferenciájának példájára, amelyen miniszterek, továbbá a nemzeti kormányok, valamint nemzetközi és nem kormányzati szervezetek magas rangú tisztviselői vettek részt;
24. emlékeztet arra, hogy a keleti partnerség keretében kiaknázatlan lehetőségek rejlenek az egészségügyi együttműködés, a csereprogramok és a sürgősségi segély határokon átnyúló vonatkozásainak kezelése terén, az EU és a keleti partnerség országai egészségügyi dolgozóinak részvételével;

25. kiemeli a civil társadalmi szervezetek által a Covid19-világjárvány idején végzett munkát, amellyel támogatták a veszélyeztetett csoportokat, valamint az egészségügyi dolgozókat és orvosokat; hangsúlyozza, hogy a világjárványt követően meg kell erősíteni a keleti partnerség társadalmainak rezilienciáját, különös tekintettel a veszélyeztetett csoportokra és a válság által szociálisan érintett emberek növekvő számára, és felszólít a keleti partnerség országaiban működő helyi civil társadalmi szervezetek fokozott támogatására annak érdekében, hogy képesek legyenek kihasználni a világjárvány hatásainak enyhítése és a lakosságuk – különösen a legkiszolgáltatottabb és a válság által aránytalanul érintett csoportok – egészségének és társadalmi-gazdasági jólétének javítása tekintetében bennük rejlő lehetőségeket;
26. hangsúlyozza az EU és a keleti partnerség országainak azon szándékát, hogy idősbárát társadalmakat építsenek ki, ahol a magas színvonalú közszolgáltatások biztosítják a nemzedékek közötti szolidaritást;

Fenntartható nyugdíjreform

27. megállapítja, hogy az EU-ban és a keleti partnerség országaiban sokféle nyugdíjrendszer és vonatkozó jogszabályi keret működik; megjegyzi azonban, hogy a keleti partnerség keretében rejlő kiaknázatlan lehetőségek segítséget nyújtanak a partnerországoknak az erősebb jóléti rendszerek felé történő elmozdulásban, beleértve a fokozottabb védelmet biztosító nyugdíjrendszereket, amelyek középpontjában a szolidaritás és a méltóság áll;
28. hangsúlyozza, hogy az EU-ban és a keleti partnerség országaiban minden polgár számára garantálni kell a nemzeti jövedelemszinteket tükröző minimál nyugdíjat;
29. javasolja, hogy fokozzák az együttműködést az államháztartási gazdálkodás terén, beleértve a nyugdíjrendszerek irányítását is, különösen a nyugdíjigazgatási személyzet képzése és a meglévő technikai segítségnyújtási programok – például a Világbank által működtetett programok – támogatása révén;
30. ösztönzi a kormányokat, hogy tegyenek lépéseket nyugdíjrendszereik nagyobb fenntarthatósága és megfelelősége felé a járulékalapnak a formális foglalkoztatás növelése révén történő kiszélesítésével; sürgeti az országokat, hogy vizsgálják meg megfelelő törvényes nyugdíjkorhatárakat annak érdekében, hogy az egyéni gazdasági körülményeikhez igazított hosszú távú reformokat vezessenek be;
31. sajnálatát fejezi ki a nemek között a nyugdíjak terén fennálló különbségek miatt, és kéri az uniós tagállamokat és a keleti partnerség országait, hogy terjesszenek elő konkrét intézkedéseket ennek kezelésére, többek között a nemek közötti bérszakadék elleni küzdelem és a nők foglalkoztatási rátájának növelése révén a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtésével, valamint a bizonytalan és be nem jelentett munka elleni küzdelem és a minimáljövedelem mindenki számára való biztosítása révén;
32. megjegyzi a nyugdíjkorhatár és a nyugdíjas által kapott nyugdíj végleges összege közötti szoros kapcsolatot; megjegyzi, hogy a nyugdíjak viszonylag alacsonyak a megélhetési költségekhez képest;
33. emlékeztet a kísérő strukturális és intézményi reformok – például a munkaerő-piaci szabályozás javítását és a formális foglalkoztatás növelését, vagy a pénzügyi szektor számára a jól működő adóigazgatás és megfelelő szabályozási keret kialakítását célzó reformok – alapvető szerepére;
34. elismeri a munkában töltött idő és a nyugdíjban töltött idő közötti egyensúly elérésének összetettségét, tekintettel a várható élettartam várható folyamatos növekedésére, miközben javítani kell az államilag irányított nyugdíjrendszerek méltányosságát is, többek között az ellátások és a járulékok közötti kapcsolat további erősítése révén;
35. további technikai segítségnyújtásra szólít fel az EU és tagállamai részéről a kötelező kiegészítő nyugdíjrendszerek (II. pillér) és a teljes mértékben önkéntes nyugdíjrendszerek (III. pillér) értékeléséhez és teszteléséhez a keleti partnerség országaiban az állami nyugdíjak kiegészítése érdekében.

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU